

รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
ในการจัดการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ในคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๘ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร) : ครบองค์ประชุมแล้วผมขอเปิดประชุมณะครั
บะเปียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งที่ประชุมทราบ ผมขออนุญาตเอาเรื่อง
ที่อยู่ในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องรายงานคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ซึ่งเราได้รายงานให้กับที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติทราบเพื่อขอความเห็น ไม่ได้โหวตนะครั
บความคิดเห็น ผลออกมาดีมากเป็นที่ถึงพอใจและมีเสียงชื่นชมเป็นอย่างมาก ผมจะขออนุญาตใช้
เวลาสักนิด รบกวนอาจารย์ประกฤษซึ่งเป็นเลขานุการของคณะใหญ่ได้เล่าให้พวกเราฟัง เรียบ
เชิญครั

นายประกฤษ นียม : ขออนุญาตนำเรียนนะคะ มีเอกสาร ๒ ชุดที่วันนั้นเร
านำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ คือรายงานเต็มฉบับ และชุดที่เป็น PowerPoint ชุดที่เป็น
PowerPoint จะดูง่ายและกระชับกว่า สารสำคัญที่ได้นำเสนอในวันนั้นคือเราเสนอกรอบแนวทาง
หรือว่ายุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเราพยายามจะบอกเหตุผลว่าทำไมถึงต้องปฏิรูป
การศึกษาในลักษณะที่ให้มีการกระจายอำนาจ กระจายการรวมศูนย์การจัดการ แล้วก็ไปสร้าง
ผู้จัดการศึกษาอย่างหลากหลายขึ้น อันนั้นคือประเด็นสำคัญ เราพูดถึงเหตุผลต่าง ๆ นานา ในเรื่อง
ของความจำเป็นอันนั้นในลักษณะที่เราวิเคราะห์ว่าปัญหาการศึกษาส่วนใหญ่แล้วเรามองกันในเชิง
ประเด็นเยอะ ที่เรามักจะสัมผัสด้วยตัวเองบ้าง หรือว่าที่มีผู้ร้องเรียนกันมากมาย และดูเหมือนว่า
ไม่ได้รับการแก้ไข เช่น เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ หรือว่าเรื่องปัญหาครูซึ่งพวกเรามักจะทราบกัน
ว่าทั้งไม่รับผิดชอบในการเรียนการสอนที่ให้เกิดผลได้จริง และมีเรื่องในวงการของการไม่โปร่งใส
การเลื่อนขั้นวิทยฐานะหรืออะไรต่ออะไร รวมถึงความทุกข์ของผู้เรียนซึ่งเรียนอย่างชนิดที่เป็นการ
เข้าสู่การแข่งขัน และมีโรงเรียนตีวมามากมาย อันนั้นเป็นลักษณะของปัญหาต่าง ๆ ที่เรามักจะได้รับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๒
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ฟังกันอยู่เสมอ แต่เมื่อเราวิเคราะห์จากปัญหาเหล่านี้แล้วเราก็ไปพบต้นตอหรือรากของปัญหาที่ว่าทำไมการแก้ไขสิ่งเหล่านี้ถึงไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างแท้จริง เราก็เลยไปดูในระดับของการปฏิรูปเชิงระบบ เพราะเราพบว่าต้นตอหรือรากฐานที่แท้จริงของปัญหาอยู่ที่ระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบันซึ่งอยู่ในระบบราชการ ที่มีระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ดี ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ดี ระเบียบบริหารงบประมาณที่ดี มีลักษณะที่รวมศูนย์ซึ่งทำให้การจัดการไม่เกิดประสิทธิภาพ ไม่เกิดความคล่องตัว และระดับของผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในสถานศึกษาแต่ละแห่งไม่สามารถที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองได้ที่จะให้เกิดคุณภาพ แม้ว่าอยากจะทำอย่างนั้นก็ทำไม่ได้ เพราะว่าติดเรื่องของระบบระเบียบต่าง ๆ คือผู้บริหารหรือผู้อำนวยการเองหลายท่านที่เป็นคนดีอยากจะทำให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่ดีแต่ก็ติดขัด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบุคลากรที่เขาไม่สามารถจะตัดสินใจคัดสรรบุคลากรตามที่ต้องการได้ ถ้าหากว่าไม่มีคุณภาพไม่สามารถที่จะไล่ออกหรือย้ายได้อย่างใจ เพราะฉะนั้นเขาก็บริหารไม่ได้เท่าที่ต้องการ รวมทั้งเรื่องเงินงบประมาณด้วยที่มีข้อจำกัดค่อนข้างมากเนื่องจากการจัดสรรใช้ระบบที่ศูนย์กลางเป็นผู้บริหารเงินแล้วก็ผู้อำนวยการโรงเรียนก็จะมีส่วนที่ได้ไปบริหารอยู่บ้างเล็กน้อยบางส่วนเท่านั้นซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่มากนัก เพราะฉะนั้นปัญหาเหล่านี้เราก็เลยมองวิธีการแก้ปัญหาเป็น ๒ ระดับด้วยกัน ทำให้เรามีข้อสรุปจากคณะกรรมการชุดของเราว่าน่าจะต้องมองปัญหาทั้งในแง่เชิงระบบและปัญหาทั้งในเชิงประเด็นด้วย คือไม่ให้ถูกกละเลยไป เพราะฉะนั้นใน PowerPoint ซึ่งเลยไปในหน้าเกือบสุดท้ายท่านจะเห็นตัว concept ใหญ่ของการแก้ปัญหาหรือว่าปฏิรูปการศึกษาที่เป็นรูปปึกธงเหมือนเรือ เราจะปึกธงเรื่องการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาคือมองเชิงระบบเป็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และในยุทธศาสตร์ที่ ๒ จะประกอบด้วยปฏิรูปเชิงประเด็นซึ่งมีอยู่ ๓ กลุ่มด้วยกันก็คือปฏิรูปตามวาระการปฏิรูปที่ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ซึ่งมีวาระปฏิรูประบบการเรียนรู้ ปฏิรูประบบการจัดการศึกษา และปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษาด้วยหลักอุปสงค์ ผลที่เกิดขึ้นคิดว่าจะเป็นเรื่องของการสร้างความเท่าเทียมกันโดยการส่งเสริมผู้จัดการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น มีคุณภาพ มีความเท่าเทียมและทั่วถึงมากขึ้น โดยที่ใช้คำว่า inclusive education มีผู้แก่ว่าจะใช้คำว่า education for all หรือ all for education มากกว่า คือผู้จัดก็หลากหลายด้วยผู้รับก็ทั่วถึงด้วย และเราได้ขยายความในยุทธศาสตร์ของทั้ง ๒ ยุทธศาสตร์ในเรื่องการกระจายอำนาจซึ่งเป็นเชิงระบบก็ได้มองไว้ตั้งแต่การกระจายอำนาจในเรื่องของโครงสร้างการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงฝ่ายปฏิบัติ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๓
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

โดยที่มองว่าโครงสร้างการบริหารจัดการวิธีการที่เป็นมากระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานของรัฐที่กำหนดนโยบายเอง ลงมือปฏิบัติเอง แต่ไม่สามารถที่จะตอบโจทย์ที่ชัดเจนของประเทศได้ เราคิดว่าวิธีการนั้นน่าจะได้รับการปรับเป็นเรื่องของแยกฝ่ายนโยบายออกจากฝ่ายปฏิบัติ เพิ่มผู้จัดให้มากขึ้นเหมือน diagram หรือแผนภาพที่แสดงเอาไว้ว่าการพัฒนาผู้จัดให้มากขึ้นไม่ใช่มีแต่ฝ่ายรัฐที่เป็น public อย่างเดียว แต่ว่ามีทั้งเอกชนและฝ่ายประชาสังคมด้วยที่จะเข้ามาร่วมจัด อาจจะจับมือกันจัดเป็นลักษณะของรัฐร่วมกับเอกชน เช่น ของอาชีวศึกษา หรือว่าเอกชนกับประชาชน ก็จะออกมาในลักษณะของวิสาหกิจเพื่อสังคม หรือว่ารัฐจับมือกับภาคประชาสังคมก็เป็นไปได้อีกลักษณะหนึ่ง เพราะฉะนั้นคิดว่า การแยกฝ่ายนโยบายออกจากฝ่ายปฏิบัติคือฝ่าย operator น่าจะเป็นส่วนที่ทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น และการบริหารจัดการก็จะถูกกระจายลงไป และการควบคุมคุณภาพก็จะทำให้ในจุดที่เป็นจุดสุดท้ายจริง ๆ ที่เราจะวัดคุณภาพของผู้เรียนที่จะตอบว่าการจัดการนั้นได้ผลหรือไม่ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายหลายฉบับรวมทั้งการจัดตั้งกลไกระดับชาติขึ้น ส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๒ ว่ากันเชิงประเด็นตามวาระที่ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ดังรายละเอียดที่อยู่ในแผนภาพ ในเรื่องของระบบการจัดการศึกษาคือวาระที่ ๑๖ จะพูดถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาตามระบบไล่ไปตามวัยตั้งแต่ปฐมวัย ขึ้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงระบบของการผลิตพัฒนาครู การประเมินครู ระบบของธรรมาภิบาลและกลไกการตรวจสอบ อันนี้เป็นเรื่องของระบบการจัดการศึกษาในระบบซึ่งน่าจะครอบคลุมคนในระบบก็คือ ๙,๐๐๐,๐๐๐ คนที่เราเคยพูดกันไปแล้ว ส่วนวาระที่ ๑๗ จะเป็นเรื่องของระบบการคลังด้านการศึกษา ตรงนี้ concept ก็คือกระจายเงินลงไปให้ผู้เรียนให้มากขึ้น ให้อำนาจการใช้ทรัพยากรไปอยู่ในมือของผู้เรียนและสถานศึกษา เพราะฉะนั้นให้ไปตามตัวผู้เรียน ผู้เรียนสามารถจะไปเลือกสถานศึกษาที่มีคุณภาพที่ตนเองประสงค์อยากเข้าไปศึกษาได้ ตรงนี้ก็จะเป็นการอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระจายอำนาจแล้วก็เกิดการแข่งขันในเชิงการตลาดมากขึ้นที่จะต้องดูเรื่องคุณภาพ ถ้าหากสถานศึกษาใดขาดคุณภาพก็คงไม่มีผู้เข้าเรียน และให้มีมาตรการทางภาษีที่จะสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการของภาคเอกชนเข้ามาจัดการศึกษาให้มากขึ้น รวมทั้งมีกองทุนสมทบที่จะช่วยเหลือเด็กที่ยากจนหรือว่าต้องการการศึกษาพิเศษด้วย อันนี้เป็นระบบการคลังที่จะทำให้เกิดการกระจายการจัดได้มากขึ้นด้วย ส่วนวาระที่ ๑๘ ก็คือการมองภาพรวมของทั้งสังคมเป็นประเด็นการพัฒนา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๔
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

หรือปฏิรูประบบการเรียนรู้ของสังคมของคนทั้งมวล อันนี้ก็จะทำได้อย่างกว้างขวางตั้งแต่เด็กที่อยู่ใน
ในครรภ์มารดา ก็คือตัวแม่เอง จนกระทั่งเกิดขึ้นมาแล้วเป็นเด็กเล็กในระดับของเด็กที่อยู่ในวัยเรียน
เด็กวัยรุ่น หลังจากนั้นก็เข้าสู่วัยทำงาน ผู้สูงวัย ตรงนี้จะต้องมีระบบการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนา
สมรรถนะในการที่จะมีชีวิตที่มีคุณภาพในแต่ละช่วงวัยนั้น ๆ และสมรรถนะในการทำงาน รวมถึง
การดูแลตัวเองในช่วงที่เป็นผู้สูงวัย ซึ่งสังคมไทยกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยในไม่ช้า เพราะฉะนั้น
ระบบการเรียนรู้ในวาระที่ ๑๘ จึงเป็นเรื่องที่มองไปในอนาคตแล้วก็พยายามที่จะให้เป็นบริบทของ
การที่จะพัฒนาคุณภาพของคนไทยทั้งมวล อันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่คิดว่าอนุกรรมการชุดนี้น่าจะให้
ความสำคัญหรือว่ามีบทบาทกับวาระนี้ได้มากที่สุด แม้แต่ทางด้านสื่อวันนั้นที่นำเสนออาจารย์
จุมพล รอดคำดี ก็ได้สะท้อนเรื่องนี้ว่าที่จริงแล้วสื่อก็มีบทบาทร่วมในการที่จะสร้างโรงเรียนขนาด
ใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียน สร้างการเรียนรู้ให้กับสังคมทั้งมวลด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องหลัก ๆ มีเพียง
เท่านี้ รายละเอียดดิฉันจะไม่ลงไป ขอขอบคุณค่ะ

ประธาน : ขอขอบคุณอาจารย์ประภาภัทร งานปฏิรูปการศึกษาเป็นงานหินที่สุดใน
สมาชิกสภาปฏิรูปทั้ง ๒๕๐ ท่านให้กำลังใจพวกเรามาก ๆ เพราะว่าคน ๖๐๐,๐๐๐ กว่าคน มีคน
เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงน้อยมากในกระทรวงศึกษาธิการ แต่ก็มีคนเห็นด้วยกับการต้องเร่ง
เปลี่ยนแปลงเพราะมันวิกฤติถึงที่สุดแล้ว การเปลี่ยนแปลงหัวใจสำคัญจะเปลี่ยนไม่ได้เลยและถ้าเรา
คิดแค่เฉพาะคน ๖๐๐,๐๐๐ คน และตอบสนองการศึกษาแค่ ๙,๐๐๐,๐๐๐ คน เพราะฉะนั้นถ้าเรา
จะจัดการเปลี่ยนแปลงองค์กรใหญ่ต้องจัดจากข้างนอก ๑. เราต้องคุยกันว่าถ้าจะปฏิรูปการจัด
การศึกษากับคนจัดเพียง ๖๐๐,๐๐๐ คน กับผู้รับบริการ ๙,๐๐๐,๐๐๐ คนไม่มีทาง เปลี่ยนไม่ได้
ปัญหาระบบที่ล้นออกมาระบบรองรับไม่ได้ สังคมเกิดปัญหาเยอะไปหมดเพราะการจัดการศึกษา
ต้องไปเริ่มจากแม่ เริ่มจากเด็ก ก่อนเข้าระบบ และเด็กที่เข้าระบบแล้วหลุดออกไปจำนวนมหาศาล
ที่ไปก่อปัญหาให้แผ่นดินอยู่ตอนนี้ ไปจนถึงคนทำงาน คนเกษียณแล้ว ก็มีปัญหาเยอะไปหมดเพราะ
สังคมกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คนประมาณ ๗๐ ล้านคนเขาจำนวนว่าเขาทำอะไรไม่ได้แน่นอนถ้า
เขาต้องแบกภาระเพิ่ม พุดง่าย ๆ จาก ๑๐ ล้านคนขึ้นเป็น ๗๐ ล้านคน ๗ เท่า เป็นไปไม่ได้เลยที่
องค์กรเดิมจะแบกภาระ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ถึงขั้นปฏิรูปลงจนถึง
โครงสร้างและวิธีคิด หัวใจอยู่ที่โครงสร้างและวิธีคิด งานนี้จะสำเร็จได้อย่างน้อยแม่น้ำ ๓ สายต้อง

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๕
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

คุยกันประจำ ๑. สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติคือเรา วันนี้เรานำเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติชุดใหญ่เราก็หัวนกันมากกว่าจะโดนตีตกเลือดสาตออกมาหรือเปล่า แต่ผลกลับตรงกันข้าม ทุกคนเข้าใจและให้กำลังใจแล้วก็เชียร์สุด ๆ แล้วบอกว่ารายงานของเราสมบูรณ์ที่สุดเป็นที่พึงพอใจมากจนเราก็ชักไม่แน่ใจว่าที่เราหวาดหัวนกันกับที่เขาชมมาจริงใจหรือให้กำลังใจกันแน่ ยกที่ ๒ เรามีการประชุมร่วมกับอีก ๒ สายก็คือ สนช. ๒ ท่าน ประธานกับเลขานุการ แล้วก็ท่านรองนายกรัฐมนตรีซึ่งดูแลด้านการศึกษาโดยตรง ท่านนายกรัฐมนตรีประกาศจัดตั้ง super board แล้วก็สั่งให้เอาเรื่องด่วน ๆ ขึ้นมา เรื่องอ่านออกเขียนได้ เรื่องการฝึกภาษาอังกฤษ เรื่องฝึกอาชีพ แม้เด็กที่ไปต่อไม่ได้ก็จะมีอาชีพอยู่กับพ่อแม่ต่อได้ ไม่ใช่เรียนจบมัธยมศึกษาแล้วไม่มีอาชีพ ที่พ่อแม่ส่งไม่ได้ก็จะมีอาชีพ แล้วก็เด็กต้องไม่ทิ้งถิ่น ก็ไปคุยหารือกันเห็นด้วยกันในชั้นหลักการก็มีกำลังใจขึ้น เมื่อวานผมไปประชุมร่วมกับอนุกรรมการกระจายอำนาจของกระทรวง กระทรวงตั้งคณะกรรมการนโยบายปฏิรูปอำนาจการปฏิรูป กระทรวงก็ขานรับ ตั้งคณะกรรมการอำนาจแล้วก็มีอนุกรรมการ ๗ ชุด ผมก็ไปอยู่ร่วมกับเขา ๑ ชุดเรื่องกระจายอำนาจก็ไปพูดถึง ๔ เรื่อง เรื่องกระจายอำนาจสู่โรงเรียนให้โรงเรียนมีอิสระ เป็นนิติบุคคลที่สมบูรณ์ โรงเรียนขนาดเล็ก ๑๐,๐๐๐ กว่าโรงเรียนไปเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในชุมชน ให้ไปดูตั้งแต่พ่อแม่ เด็กเล็กไปจนถึงคนเฒ่าคนแก่ แทนที่จะเป็นโรงเรียน ๕๐ คน ค่าใช้จ่ายไม่คุ้มแน่ แต่ถ้าไปทำ function ให้ครอบคลุมทั้ง ๗๐ ล้านคน ไปเป็นศูนย์กลางการพัฒนาไปด้วยก็จะชัดขึ้น ซึ่งท่านประธานคณะอนุกรรมการคือท่านวรกรสามโกเศศ get เรื่องนี้มากก็จะผลักดันทั้งสี่คือสร้างกลไกในระดับที่จะคอยหนุนเสริมทุกโรงเรียนที่อยู่ในระดับพื้นที่ จะเป็นกลไกระดับจังหวัดก็จะชั้ก่อน อาจจะมีกลไกในระดับพื้นที่ กลไกในระดับสมัชชาพลเมื่อในระดับชุมชน ซึ่งข้อดีอีกอันหนึ่งก็คือรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้สอดรับกันมาก ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ สนช. รองนายกรัฐมนตรีที่ดูแลการศึกษา หรือแม้แต่มรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ทิศทางพุ่งไปสู่การกระจายอำนาจให้พลเมืองเป็นใหญ่ อันนี้คือหัวใจของมัน ผมก็อยากจะใช้เวลาเล่าภาพรวมให้กำลังใจคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษาทุกท่านว่าที่เราเหน็ดเหนื่อยกันมาบนความหวาดเสียวจะได้อะไรหรือเปล่า มีแนวโน้มดีขึ้นครับ แต่ก็ไม่ได้แปลว่างานจะน้อยลงงานจะหนักขึ้น ผมเรียนว่าอาจารย์ประกาภัทรกับผมและอีกหลาย ๆ ท่านพยายามที่จะไปสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ เรียกว่าไป cross cutting กับคนโน้นคนนี้ทั้งในสภาปฏิรูปแห่งชาติเองและหน่วยงาน

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๖
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ที่เขาทำงานขับเคลื่อนเรื่องโลกต่าง ๆ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุขมีการพัฒนาโลกด้าน
สมัชชาทางด้านสุขภาพค่อนข้างมีประสบการณ์สูงมาก ผมกับอาจารย์ประกายก็ไปเรียนรู้จาก
เขา ไปฟังเขา พอเราไปฝากตัวเป็นศิษย์เขาเราเลยได้เขามาเป็นพวก เขาก็อยากทำงานกับเรา เราก็
อยากทำงานกับเขา อยากจะรบกวนอาจารย์ประกายโทรเล่าอีกสักนิด เรียนเชิญครับ

นางประกาย นียม : การศึกษาเป็นเรื่องอยู่ในใจทุกคน ตอนนี้อยู่หลังจากที่เรา
เขียนเรื่องแนวคิดหรือแนวทางการปฏิรูปอย่างเป็นทางการไปแล้ว มาถึงจุดที่เราเกิดความเข้าใจ
แล้วว่าพอทุกคนขานรับแล้วอย่างไรต่อ จุดที่ว่าแล้วอย่างไรต่อเราก็มาออกแบบวิธีการทำงาน
พอเราเห็นข้อเสนอของทางด้านสื่ออย่างอาจารย์จุมพลที่พูดในวันนั้นที่เสนอในสภา ท่านก็พูดเลย
ว่าต้องมาทำงานด้วยกัน เราก็เริ่มเห็นแวแล้วว่าการทำงานช่วงต่อไปคงต้องเป็นลักษณะกระจาย
แวนอนแล้วไปสัมพันธ์ไปหา resource ต่าง ๆ ที่เขามีอยู่แล้วและพร้อมจะให้เราไปใช้ ไปร่วมงาน
กับเขา เราไม่ต้องไปเริ่มใหม่ทุกเรื่อง เมื่อเข้าดิฉันก็ไปประชุมกับคณะที่อาจารย์จุมพลเป็นประธาน
เป็นคณะ ๕ ที่ สสส. และเขาเป็นผู้ผลักดัน พ.ร.บ. กองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ออกมาแล้ว
ในขณะนี้ เรื่องนี้แค่รองพระปรมาภิไธยแค่นั้นเอง ตรงนี้เขาก็จ้องอยู่แล้วว่าเขาจะต้องขยาย
บทบาทของสื่อมาสู่เรื่องของการเรียนรู้ของคนทั้งมวล เราตั้งใจที่จะไปเสนอเขา ก่อนที่เราจะเสนอ
เขารับพูดก่อนว่าเรามากี่ดีแล้วเรื่องนี้เขาเตรียมที่จะทำอยู่แล้ว ก็เลยมี platform ที่คุยกันไว้คร่าว ๆ
ว่าน่าจะเป็นคณะทำงานร่วมขึ้นมาแล้วค่อยไปดูกันว่าเราจะทำงานลักษณะไหนเพื่อที่จะให้เกิด
วิธีการหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด
อาจารย์จุมพลใช้คำว่า “การศึกษาอยู่ทุกที่ทุกเวลา ทุกเพศ ทุกวัย ทุกคน” เพราะฉะนั้นเป็น
ตัวอย่างหนึ่งหรือว่าที่ไปคุยกับ สปสช. ก็คือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของกระทรวง
สาธารณสุขซึ่งเขาทำเรื่องของการกระจายเรื่องเงินลงไปให้ถึงผู้รับบริการให้มาก ตรงนี้พบว่าเขามี
ประสบการณ์มายาวนาน ๒๐ ปี ตั้งแต่คุณหมอหงวนทำมา เขาก็สร้างบุคลากรขึ้นมากมายถึงกับส่ง
แพทย์ไปเรียนทางด้านเศรษฐศาสตร์การแพทย์ อาจารย์ประทีปซึ่งท่านเป็นรองเลขาธิการถามว่า
ทางด้านการศึกษาได้เตรียมคนเอาไว้อย่างไรบ้าง มีใครที่จะรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์การศึกษาไหม
มีกี่คน ดิฉันตอบไปว่ามี ๑ คนซึ่งยังเรียนไม่จบ กำลังเรียนอยู่ ท่านบอกว่าถ้าอย่างนั้นไม่ทันหรอก
ขอให้ไปใช้บุคลากรของกระทรวงสาธารณสุขได้เลย เขายินดีที่จะมาช่วยทำ จะจัดเวลาให้ ๑ ทีม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๗
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

มีคุณหมอเจตต์อีกท่านหนึ่ง เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่เห็นว่าทุกฝ่ายเตรียมพร้อมให้ความร่วมมืออยู่
แล้ว และวันที่เราไปคุยกับทาง สช. ที่ไปกับอาจารย์วิวัฒน์เขาขานรับดีมาก รู้สึกว่าจะต้องเข้าที่
ประชุมแจ้งวันนี้ว่าเราจะต้องจัดการประชุมเพื่อเตรียมการในการสร้างสมัชชาเครือข่ายการศึกษา
ให้เป็นระบบขึ้นจะอย่างไร เพราะว่าทางสมัชชาสุขภาพค่อนข้างจะมีเครือข่ายอยู่แล้วและเราไม่
จำเป็นต้องไป create เครือข่ายขึ้นใหม่ สามารถที่จะฝากประเด็นของการศึกษาเข้าไปกับเครือข่าย
นั้น ๆ ได้ เพราะฉะนั้นประเด็นเรื่องการศึกษาทุกคนยินดีที่จะนำไปช่วยขับเคลื่อนอยู่แล้ว เราก็เลย
คิดว่าเราไม่ได้เริ่มจาก 0 ตอนแรกคิดว่าคงจะยากเรื่องเหล่านี้ แต่ว่าพอไปสัมผัสแล้วก็ง่ายขึ้น
เมื่อเข้าได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปค่านิยม ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม พบว่าเขาก็รอ
ว่าเมื่อไรจะมาเริ่มงานกันสักที เราก็เลยคิดว่าจะต้องมีคณะทำงานร่วมตรงนั้น อาจารย์เนาวรัตน์ก็
รับแล้วและคิดว่าอาจารย์ปรีชาจะมาเริ่มทำงานกับเรา ซึ่งไปเปิดการเรียนรู้ในแง่มุมในมิติของศิลปะ
วัฒนธรรม ศาสนา ในเชิงบูรณาการและทำได้ทั้งในระบบและนอกระบบ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นสิ่ง
ที่คิดว่าเราก็มีกำลังใจขึ้น

ประธาน : จากการประชุมเมื่อวานมี ๔ ประเด็น ประเด็นหนึ่งก็คือการศึกษา
ทางเลือกทั้งหลาย หรือการศึกษาเอกชนอย่างโรงเรียนอาจารย์ประกฤษณ์ โรงเรียนของผม กศน.
หรือโรงเรียนที่ไม่อยากขึ้นกับกรอบใหญ่ คือ สพฐ. กรอบที่แข็งมาก หรือโรงเรียนของ ตชด.
ก็มีข้อเสนอ ๑ เรื่องที่จะให้กรรมการขับเคลื่อนปฏิรูปของกระทรวงทำ รู้สึกจะเสนอในวันที่ ๑๘
ว่าน่าจะจัดองค์กรขึ้นมาให้เป็นอิสระแล้วก็ให้โรงเรียนทั้งหลายที่ไม่อยากสังกัด สพฐ. ไปขึ้นอยู่กับ
อันนี้ -----

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๑

อันนี้ก็เป็นข้อเสนอหนึ่งจากอนุกรรมการ ๑ ใน ๔ เรื่องที่ผมเสนอเมื่อสักครู่ ผมคิดว่า
เดี่ยวอาจจะต้องทำการบ้านอีกเยอะทีเดียว อย่างไรก็ตามผมคิดว่ามีตัวอย่างความสำเร็จ
ซึ่งเขาทำกันอยู่เยอะ แล้วก็วันที่ ๑๔-๑๕-๑๖-๑๗ ๔ วันที่มาบเอื้อง ชลบุรี ผมก็จะจัดชุมนุม
๑๑๘ องค์กรมฯด้วยกัน มาช่วยกันเรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูปภาคปฏิบัติ เรื่องการศึกษานี้
ก็จะมีแนวคิดที่หลากหลายมากมาคุยกัน ๔ วัน แล้วก็วันแรก วันที่ ๑๔ มีท่านจำปาภัทร มีผม
มีอาจารย์อ้อจอง ชุมสาย ก็จะได้มาคุยกันเรื่องกำหนดทิศทางการปฏิรูปการศึกษาเหมือนกัน
ผมคิดว่าเราคงต้องหาเพื่อนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าฟังเครือข่ายที่เรามีอยู่กับที่เราเชื่อมกันไว้ตอนนี้
เมื่อเทียบกับงานใหญ่ซึ่งคนคาดหวังมากในการปฏิรูปครั้งนี้มันยังน้อยเหลือเกิน เพราะฉะนั้น
เราต้องมีกลไกต่าง ๆ เพิ่ม ผมคิดว่ากลไกสื่อก็ต้องมีมากมาย สื่อเขาเชิญผมไว้ ๒ ภาค ผมก็จะไป
กระตุกเขาเรื่องนี้ว่าถ้าสื่อในทุก ๆ ภาคเขาลุกขึ้นมาช่วยสื่อสารสิ่งเหล่านี้ เพราะมันต้อง
Educate คนจำนวนมากทีเดียวครั้งนี้ หลายสิบล้านคนที่จะมาโยงกันเรื่องพวกนี้ ให้เข้าใจให้ได้ว่า
การศึกษาไม่ใช่เรื่องเดิมอีกต่อไปแล้ว การศึกษาจะเป็นเรื่องใหม่ซึ่งต้องเรียนรู้ ต้องทำความเข้าใจ
ใหม่ จะไปคิดภายใต้ทฤษฎีเดิม กรอบคิดเดิมน่าจะมีปัญหา มันจะหาทางออกได้อย่างไร อันนี้
ก็จะเป็นเรื่องที่ต้องเหนื่อยกัน เดี่ยวจะขออนุญาตไปคุยเรื่องแนวทางและมาตรการที่พัฒนากลไก
ปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมในข้อที่ ๒ แต่ผมขออนุญาตรบกวนเวลาท่านสักนาที ๒ นาทีเข้าไป
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุมสักหนึ่งครั้งรับ เอาแบบย่อ ๆ ผมดูให้ก็ได้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม หน้า ๑ เป็นชื่อคน ท่านดูว่าสะกด
ผิดไหม หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ ขออนุญาตไปไว ๆ เลย ถ้าท่านพบภายหลังแจ้งฝ่ายเลขานุการ
ได้นะครับ หน้า ๕ หน้า ๖ หน้า ๗ ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ มี ๗ หน้า
ถ้าไม่มีผู้ใดแก้ไขขออนุญาตรับรองการประชุมครับ

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ หน้า ๑ รายชื่อ หน้า ๒ รายชื่อ และเรื่อง
พิจารณา หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕ ผมว่าเรื่องที่เราหารือกันไว้ถ้าอ่านดี ๆ มันครอบคลุม แต่ว่า
อาจจะต้องมาลงรายละเอียดกันว่าจะเดินต่อกันอย่างไร หน้า ๖ หน้า ๗ มีประเด็นรายละเอียด
ซึ่งผมคิดว่าเราถกกัน เราคุยกันไว้ บันทึกเอาไว้ที่น่าจะเป็นประโยชน์มาก หน้า ๘ หน้า ๙ หน้า
๑๐ หน้า ๑๑ หน้า ๑๒ มีท่านใดแก้ไขไหมครับ เชิญครับ

คณะกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๒

นายวิชา สุวณิกกุล : ผมมีมติเดียวที่จะแนะนำฝ่ายเลขานุการ บางครั้งท่านก็ใช้คำว่า ที่ประชุมรับทราบ น้อยครั้งมากที่จะเขียนว่ามติที่ประชุมว่าอย่างไร ความจริงตรงนี้สำคัญทั้ง ๓ ครั้งในรายงาน แต่หลายครั้งที่ผมไม่ได้มาร่วมประชุม แต่ผมดูแล้วว่าบางเรื่องต้องเป็นมติ ต้องเขียนให้ชัดเจนว่ามติว่าอย่างไร แต่หนูเขียนว่าที่ประชุมรับทราบ

เจ้าหน้าที่ : บางครั้งจำนวนองค์ประชุมก็ต้องใช้เป็นรับทราบ

ประธาน : คือ ๒ ครั้งที่แล้วที่ไม่ได้รับรองบันทึกการประชุมเพราะว่าที่ประชุมมาครบแค่เปิดประชุมถึง ๘ ท่าน ถ้าไม่ถึง ๘ ท่านเป็นมติไม่ได้ อนุกรรมการเรามาไม่ครบก็เลยเป็นมติไม่ได้ครับ ดีครับที่ท่านผู้ว่าฯ ทั้ง ครั้งนี้ครบมีมติได้นะครับ เรียนเชิญครับ

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านคณะกรรมการ ผม วิรุฬห์ นิลโมจน์ ในฐานะที่ปรึกษา ในการประชุม ครั้งที่ ๔ หน้า ๕ ที่ต้องแก้ไขนะครับ ในส่วนของข้อความในข้อ ๑ นะครับ เรื่องสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีส่วนที่ต้องแก้ไขก็คือว่าดูแลคนกว่า ๑๐ ล้านคนและมีการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ใส่คำว่าและการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าไปนะครับ ต่อมานะครับ โดยสำนักงานคณะกรรมการ ตรงนี้ผิดแก้จาก คณะกรรมการ เป็น ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แล้วในวงเล็บก็คือ สำนักงาน กศน. แล้วก็ในส่วนของข้อที่ ๒ ครับ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปต้องเชื่อมโยงตามมาตราของเดิมเขียนว่า มาตรา ๑๒ อันนี้ผิดให้แก้เป็น มาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณครับ ถ้าไม่มีก็ขออนุญาตรับรองบันทึกการประชุมครับ ต่อไประเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา วันนี้มีหลายเรื่องด้วยกันนะครับ รบกวนฝ่ายเลขานุการสรุปมติหนึ่งครับ ข้อ ๑ ผ่านไปแล้วนะครับ ในเอกสารนะครับ ข้อ ๑ ผมย้ายไปเป็นเรื่องแจ้งเพื่อทราบ ข้อ ๒ แนวปฏิบัติตามมาตราเร่งด่วน ข้อ ๓ ร่างพระราชบัญญัติ ที่จริงมีเรื่องการประชุมเชิงปฏิบัติการของพีเปาอีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่ ๔ มีอื่น ๆ อีกไหมครับ ๔ เรื่องเดี่ยวจะได้คำนวณเวลาให้ดี หลายท่านจะติดภารกิจ มีแค่ ๔ เรื่องนะครับ ตกลงเหลือ ๓ เรื่องเอาเรื่องง่าย ๆ เสียก่อนไหมครับ เอาเรื่องย่อ ๆ สั้น ๆ ของพีเปาก่อน เชิญครับ เรื่องที่ ๔ ครับ อันนี้จบเร็วครับ เพราะว่ามีคนรับผิดชอบด้วย เงินก็มีแล้ว เชิญพีเปาครับ

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๓

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : สวัสดิ์คะ ดิฉัน ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร เป็นผู้จัดการมูลนิธิสยามกัมมาจล ดิฉันขอกราบเรียนอย่างนี้นะคะ เข้าใจว่าทุกท่านได้เอกสารแจกแล้วใช้ไหมคะ ทางเลขานุการช่วยแจกเอกสารด้วย สืบเนื่องมาจากที่ทางคณะกรรมการปฏิรูปเรามี Part หนึ่งที่ยากจะเห็น Unit ที่สร้างการมีส่วนร่วมภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งเราอาจจะใช้ชื่อในช่วงนี้ว่า สมัชชาเครือข่ายการศึกษา เข้าใจว่าในอนาคตเราอาจจะมีเขียนอยู่ใน พ.ร.บ. อะไรสักอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าเป็นกฎหมายออกมาแล้วก็ข้างล่างคือมวลชนไม่ได้รับลูกก็ไม่มีความหมาย ดิฉันเข้าใจว่าตัวสมัชชาที่ว่านั้นจะเป็นเหมือน Platform สร้างการมีส่วนร่วม แล้วก็ Platform สร้างการเรียนรู้ของคนไทยเพื่อให้เข้าใจว่าการศึกษานั้นเป็นเรื่องของทุกคนแล้วก็มุ่งไปเรื่องของการเรียนรู้ของคน ทุกช่วงอายุ เพราะฉะนั้นคนทุกกลุ่มก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นหรือแม้กระทั่งจัดการ ดิฉันเข้าใจว่า พ.ร.บ. ใหม่ี่ตามที่ท่านอาจารย์ธวัชเคยพูดว่าทันสมัยมากทุกกลุ่มก็สามารถที่จะลุกขึ้นมาจัดการศึกษาได้ เพราะฉะนั้นตัวสมัชชาเองก็มีความสำคัญ คำถามก็คือจะคิดออกอย่างไร ถ้ามี พ.ร.บ. อย่างเดียว บอกว่าต้องมีกลุ่มคนประจำจังหวัดหรือประจำพื้นที่ต่าง ๆ รวมตัวกันเป็นสมัชชาก็เป็นสมัชชาจัดตั้ง ซึ่งก็อาจจะไม่เกิดประโยชน์เท่าใดนัก แต่ทำอย่างไรให้เกิดการรวมตัวกันจริงจังแล้วก็เข้ามามีส่วนร่วมจริงจัง ตรงนี้ในระหว่างที่เราทำ ฝ่ายที่มีหน้าที่ทำ พ.ร.บ. ก็ทำไป ในส่วนที่ขับเคลื่อนภาคประชาสังคมและกลุ่มต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมทั้งเรียกว่า Supply Side และ Demand Side ร่วมกันที่จะเข้ามาเป็นสมัชชาาร่วมกัน อันนี้จำเป็นที่จะต้องเริ่มคิด ดิฉันเข้าใจว่า ทาง สศค. โดยคุณหมอสุภกร บัวสาย ซึ่งท่านเป็นผู้จัดการอยู่นั้นก็เห็นความสำคัญ แล้วก็ทาง สศค. เองก็มีเครือข่ายประจำจังหวัดที่จะทำเรื่องของการจัดการศึกษาในจังหวัดเป็นทุนอยู่แล้ว ก็เลยได้มีการปรึกษาหารือกับคณะกรรมการชุดนี้โดยเฉพาะท่านประธาน อาจารย์ยักษ์ แล้วก็อาจารย์อ้อย อาจารย์ประภาภัทร แล้วก็อีกหลาย ๆ ท่านร่วมกัน ถ้า พ.ร.บ. ออกมาแล้วในภาคขับเคลื่อนจะรวมตัวกันอย่างไร เพราะฉะนั้นทางสยามกัมมาจลก็เข้ามาร่วมกันกับ สศค. แล้วก็ทางอนุกรรมการในการที่จะจัด Workshop เพื่อที่จะจัดปฏิบัติการรับฟังเพื่อขับเคลื่อนสมัชชา เป้าหมายก็คือการระดมสมองเพื่อที่จะเห็นจินตนาการว่าหน้าตาของสมัชชาที่ว่านั้นควรจะเป็นอย่างไร แล้วก็จะมีโครงสร้างจะมี Function อย่างไร รวมทั้งแล้วจะเกิดขึ้นที่เป็นของจริงจะเกิดอย่างไร แล้วกลุ่มคนที่เรียกว่า

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๔

เชิญแม่ข่ายมาในพื้นที่ต่าง ๆ จะเข้ามาร่วมคิดแล้วก็ Kick off ร่วมกันอย่างไร อันนี้เป็นที่มาที่ไปที่ดิฉันขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุม คณะทำงานกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งก็เข้ามาศึกษาแล้วก็ทำร่างกำหนดการฉบับร่าง แล้วก็แนวคิดฉบับร่างเพื่อที่จะให้ทุกท่านได้พิจารณาว่าสมควรหรือไม่ เหตุผลของการจัด Kick off ครั้งแรกวันที่ ๒๒ มีนาคมนี้เพื่อเชิญฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันระดมสมองว่าหน้าตาสมัชชาที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้หน้าตาเป็นอย่างไร ให้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีโอกาส Design แล้วก็ได้มาร่วมคิดว่าแล้วจะเริ่มเดินนับหนึ่งกันอย่างไร อันนี้คือเป้าหมายค่ะ เพราะฉะนั้นรายละเอียดของกำหนดการท่านก็ได้รับแจกแล้ว ช่วงเช้านี้ไม่แน่ใจว่าจะเป็น ท่านอาจารย์วิวัฒน์หรือท่านอาจารย์ประภาภัทรจะเป็นผู้ให้ข้อมูลความคืบหน้าของ กระบวนการปฏิรูปการศึกษาว่าทางคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษานั้นดำเนินการไปถึงจุดไหน แล้วมันเกี่ยวข้องกับเรื่องของสมัชชาได้อย่างไร ก็คงจะเป็นการให้ข้อมูลสั้น ๆ สัก ๑๕ นาที แล้วหลังจากนั้นเราจะมี Workshop ๓ ช่วง ช่วงแรกคือการระดมสมองเพื่อช่วยกันวาดว่า สมัชชาจะมีส่วนเข้าไปสนับสนุนตอบโจทย์คนทั้งมวล ซึ่งแต่ละคนอาจจะเป็นคนเล็กคนน้อย คนกลุ่มต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเรื่องการจัดการศึกษาแตกต่างกันเขามองสมัชชาเป็นเครื่องมือ ในการที่จะให้เขาเข้ามามีส่วนร่วม มีสิทธิ มีเสียง แล้วก็ทำให้การจัดการศึกษานั้นตอบโจทย์เขา อย่างไม่อย่างใด อันนี้คือช่วงที่ ๑ ระดมสมอง เมื่อเราได้ภาพใหญ่ร่วมกันแล้ว ช่วงที่ ๒ ก็คือช่วยกัน มองว่าเพื่อให้ทำภารกิจที่เป็น Vision ร่วมแบบนั้นได้จะมีโครงสร้างการทำงานอย่างไรในเรื่อง ของสมัชชาทั้งในระดับพื้นที่ เช่น ระดับจังหวัดและระดับประเทศร่วมกันมอง แล้วก็สุดท้าย ช่วงที่ ๓ แล้วเราจะ Kick off กันอย่างไร ท่านทั้งหลายที่มานี้จะร่วมกันเดิน จะมีบทบาทหน้าที่ ไปทำกระบวนการในพื้นที่ตัวเองอย่างไร อันนี้ก็เป็นการทำ Workshop ๑ วัน ซึ่งคณะทำงาน ที่ว่านี้ในการจัด Workshop นี้ทั้งหมดดิฉันตั้งเป็นตุ๊กตาทั้งนั้นนะคะ ก็จะมีคณะกรรมการ ปฏิรูปการศึกษาซึ่งก็คงจะผ่านคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาก็จะมีส่วนร่วมคือคณะ นี้ที่มีอาจารย์วิวัฒน์เป็นประธาน แล้วก็ท่านอาจารย์ประภาภัทรเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปอยู่ด้วย แล้วก็คณะทำงานอีกกลุ่มหนึ่งจาก สศค. โดยคุณหมอศุภกร แล้วก็มูลนิธิสยามกัมมาจลก็มีดิฉัน กับคุณรัตนนาซึ่งเป็นผู้จัดการโครงการ งบประมาณก็เป็นการลงขันร่วมกันระหว่าง สศค. และสยามกัมมาจล ส่วนรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ภาคีที่เป็น Potential ที่เราคิดว่าน่าจะเชิญมา

คณะกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๕

มีทั้งส่วนกลางแล้วก็จังหวัดต่าง ๆ ในส่วนพื้นที่ทาง สศค. ส่งมาแล้ว คือเราก็เชิญในส่วนที่เรียกว่ามีฐานทุนเดิมอยู่แล้วประมาณ ๓๐ ท่าน ขออนุญาตทางเลขานุการช่วยทำสำเนาทุกท่านอีกทีนะคะ อันนี้ก็เพื่อให้เห็นภาพว่าสมาชิกที่วานี้เรามอง ๒ ระดับ ก็คือระดับพื้นที่ เช่นจังหวัดเองก็ควรจะต้องคิดเองว่าการจัดการศึกษาที่จังหวัดของตัวเองคืออะไร เพราะฉะนั้นภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดก็ร่วมกันคิด ก็เป็นสมัชชาระดับจังหวัด ส่วนกลางก็ทำงานเชื่อมโยงกับระดับจังหวัดร้อยขึ้นมา ดิฉันกราบเรียนว่าที่คิดอ่านอะไรกันล่วงหน้าไปก็เป็นตุ๊กตาจากการที่ไปหารือทางสมาชิกที่เกิดก่อนหน้าเรามาหลายปีแล้ว ก็ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อขอรับฟังความคิดเห็นของท่านแค่นี้ค่ะ

ประธาน : เชิญครับ ขอความคิดเห็นครับ ผมว่าเรียนเชิญคณะกรรมการคณะกรรมการนี้มี ๑๕ ท่าน เชิญทั้งคณะนี้เข้าร่วมด้วยนะครับ ก็จะมีซ้ำ ๆ อยู่แล้วที่เพิ่มเติมก็น่าจะไม่ถึง ๑๐ ท่าน เชิญทั้งคณะนี้เข้าร่วม ท่านผู้ว่าฯ เชิญครับ

นายธวัช สุวุฒิกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ธวัช ท่านครับ ความจริงผมขออนุญาตย้อนไปถึงอาจารย์ประภาภัทรนิพนธ์หนึ่ง อันนี้ก็ต้องขออนุญาตนะครับว่าอาจารย์ประภาภัทรทำงานหนักมาในหลายเดือนที่ผ่านมา แต่ว่าสิ่งที่ได้มามันคุ้มค่า การศึกษานี้เป็นที่สนใจเพราะทุกคนรู้ตระหนักดีว่าอันนี้เป็นเรื่องสำคัญของชาติเลย เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราทำขึ้นมาได้ก็เพราะว่า ๑. ความคาดหวังของพี่น้องประชาชนเป็นแรงกดดันอย่างมาก อันที่ ๒ ด้วยความกระตือรือร้น ไม่เฉพาะแต่ที่เมื่อที่อาจารย์พูด กระทรวงศึกษาธิการเขาก็ทำอยู่นะครับ เขากะตือรือร้นอยู่นะครับ เขาไม่ได้อยู่นิ่งเหมือนกัน รวมถึงกระทรวงอื่นที่ผมติดตามอยู่ขณะนี้ในการปฏิรูปด้านการบริหารการปกครองก็ดี เรื่องของท้องถิ่นก็ดี เขาก็กระตือรือร้น กระทรวงทบวง กรม ผมคิดว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีว่าการปฏิรูปครั้งนี้คงจะต้องสำเร็จแน่นอน ในส่วนที่ ๓ ก็คือเป็นความตั้งใจของพวกเราทุกคนถึงออกมาขนาดนี้ แก่แล้วแก่อีก ประธานต้องกินยาไปหลายเม็ดกว่าจะเสร็จงานนี้ ที่นี้เรื่องของการปฏิรูปนี้ผมฟังคุณรสนาพูดสุดท้ายวันนั้นผมเรียนอาจารย์ประภาภัทรแล้วว่าอยากเห็นผลเป็นรูปธรรม อยากเห็นผลในทางปฏิบัติ เพราะฉะนั้นกลไกของการมีส่วนร่วมสำคัญที่สุด ที่อาจารย์ปิยาภรณ์พูดเมื่อคืนนี้เป็นเครือข่ายสมาชิกก็เป็นคนกลุ่มหนึ่ง แต่มีคนอื่นอีกหลายกลุ่มที่เราคิดว่าเขาจะต้องเรียนรู้ในแนวทางการปฏิรูปครั้งนี้พร้อม ๆ กัน

คณะกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๖

ไม่ว่าจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นคนในกระทรวงศึกษาธิการ ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันนี้สมัชชายังไม่ถึงประชาชน ประชาชนก็ต้องเรียนรู้ด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถึงวันนี้ต้องเรียนเลยว่าคณะกรรมการการศึกษาทำผลงานสามารถที่จะ บอกกับพี่น้องประชาชนได้แล้ว ๔-๕ เดือนกว่านี้ประชาชนเขารอคอยอยู่ ในฐานะที่ผมเป็น สปช. จังหวัดเขากมอยู่ มองสายตา ฟังเสียงแล้วรู้เลย เขาอยากรู้ว่าปฏิรูปแล้วไปถึงไหนแล้ว ตรงนี้จึงเป็นโอกาสดีที่กลไกการมีส่วนร่วมเราต้องรีบทำอะไรก็ตามที่ทำให้เขารับรู้เร็ว ๆ นอกเหนือจากสมัชชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อที่ท่านอาจารย์ปิยาภรณ์พูดถึงอยู่

ประธาน : ขอบคุณมากครับ คิดว่ามีการบ้านเยอะมากขึ้นตอนนี้ ตอนแรก ผมยังคิดว่าอนุกรรมการชุดนี้พอเสนอความเห็นเรียบร้อยเสร็จแล้วเราจะได้พักกัน ที่ไหนได้ ดูอาการแล้วเหมือนจะงานหนักขึ้น เชิญท่านอื่นครับ มีข้อเสนอแนะอะไรไหมครับ เรียนเชิญ ท่านอาจารย์ทวีศักดิ์

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : เรียนท่านประธาน ท่านอนุกรรมการ ที่ปรึกษา ที่เคารพ ที่จะประชุมเชิงปฏิบัติการรวมพลังขับเคลื่อนสมัชชาเครือข่าย ผมอยากจะเพิ่มสมาคม ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตไทยเข้าไปเป็น Member ด้วย ความจริงผมเป็นนายกสมาคมอยู่ เป็นชื่อ สมาคมส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตไทย ในนี้เรามี ๒๓ ท่านนะครับ

ประธาน : สมาคมส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตไทยเป็น ๓๑ นะครับ เชิญครับ

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ขอผู้แทนสัก ๕ ท่านนะครับ เจ้าภาพไหนไหมครับ อีก ๕ คน

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : คืออย่างนี้นะคะ ต้องกราบขออภัยทุกท่านเลย นะคะ กระบวนการที่จะทำนี่จะเป็นกระบวนการที่เป็น Workshop แล้วก็เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่ม ระดมสมอง แล้วก็ให้มีโอกาสพูดกัน ถกกันในรายละเอียด เพราะฉะนั้นจะต้องขออนุญาตจำกัด จำนวนคน เพราะไม่อย่างนั้นถ้าจำนวนมากจะถกไม่ได้ มันจะเป็น Download แต่เราอยากจะเป็น Dialog กันเยอะ ๆ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้หลายหน่วยงานดีเพราะว่ามันมี Diversity เยอะ

ประธาน : หน่วยละน้อย ๆ

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๗

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : หน่วยละหนึ่ง ถ้าเป็นไปได้หน่วยละหนึ่งนะคะ ถือเป็นตัวแทนหน่วยงาน แต่ว่าจะพยายามเปิดโอกาสให้ท่านได้ Discuss กันจริง ๆ แล้วเราก็ใช้กระบวนการที่ดีขึ้นเคยได้นำเรียนในที่นี้มาแล้วว่าเราได้เรียนรู้มาจากทางอดัม คาเฮน เราก็จะใช้กระบวนการแบบนี้ละในการที่จะสร้าง Dialog ของผู้คนให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพจึงขอให้มี Diversity เยอะได้ แต่ว่าแต่ละหน่วยงานขอหนึ่ง เพราะว่าถ้าหากบางหน่วยงานมาเยอะ Shape ของการ Discuss จะเบ้ได้ ขออนุญาตค่ะ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ขออนุญาต ๑ ท่าน เชิญท่านนายกครับ

นายนำชัย กฤษณาสกุล : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถาถามนิดหนึ่ง แล้วอันนี้สภาการศึกษาในจังหวัดเขามีส่วนร่วมไหมครับ ในสมัชชาที่เราจะระดมมาคิด เพราะหลายแห่งก็มีสภาการศึกษาจังหวัด

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : เนื่องจากว่าเราสมคบกับทาง สศค. แล้ว สศค. เองก็ไปทำในส่วนของสภาการศึกษาจังหวัดในหลาย ๆ จังหวัด เราก็เลยคุยกันว่าเราก็เชิญจังหวัดที่เรียกว่าเป็นตัวแทนบางจังหวัดมาคุยกันก่อนเพื่อที่จะให้เห็นหน้าตา แล้วก็หลังจากนั้นการ Kick off ใหญ่ดีฉันคิดว่าทาง สศค. ก็จะเป็นกลไกที่สำคัญ แล้วก็อาจจะมีภาคีอื่น เช่น แม่ข่ายเรื่องของเครือข่ายการศึกษาทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งชนเผ่า มีทั้งอะไร พุดง่าย ๆ เราเชิญแม่ข่ายมาระดมสมองนับหนึ่งครั้งแรกก่อน แต่อาจจะมีอีกหลาย ๆ ครั้งต่อไป เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็อาจจะต้องขอร้องที่เราเชิญไม่ได้ทุกจังหวัด แต่ว่าจะเริ่ม Kick off ค่ะ

ประธาน : คือผมคิดว่างานนี้จะทำกันหลายปี นี่เป็นเพียงครั้งที่ ๑ คงเป็นหลายร้อยครั้งเลยถ้าจะให้ขบวนการนี้เกิดจริง เพราะว่าสมัชชานี้เป็นเรื่องที่เราจะไปชักชวนคนมาช่วยกันคิด ช่วยกันทำงาน เราไม่มีเงินเดือนให้เขา เพราะฉะนั้นโครงสร้างขององค์กรที่เรียกว่าพลเมืองเป็นใหญ่หน้าตาจะเป็นเรื่องใหม่ซึ่งค่อยเป็นค่อยไป ผมคิดว่างานนี้ได้เจ้าภาพมา ๒ หน่วย เราเป็นผู้โดยสารเขา นะครับ ๒ หน่วยนี้มาทั้งคน ทั้งเงิน ทั้งขบวนการ เราก็จะโดยสาร เพราะว่าทางด้านการศึกษาเรานี้ได้เตรียมคนเอาไว้ก่อนก็จะค่อย ๆ ทำไปจนกว่ากลไกใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาเราจะมีโครงสร้างแบบนี้เกิดขึ้นมา ช่วงนี้ก็ค่อย ๆ เกี่ยวกันไปก่อนคิดว่าคงได้ครบถ้วน แต่ว่ายกที่ ๑ คงได้สัก ๓๐ กว่าท่านถ้าจะเอาประสิทธิภาพ ผมเคยร่วม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๒/๘

กระบวนการนี้มาตั้งแต่เริ่มเลย ๔ ปีมาแล้วครับ มีท่านได้อีกไหมครับ เรียนเชิญอาจารย์ทวีศักดิ์
นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ผมไปศึกษาทำการมาเรื่องแนวทางของเรา เมื่อไป
ศึกษาแล้วมันก็สอดคล้องกับทางเอกสารของท่านดอกเตอร์เบิร์ดที่เขียนไว้ประมาณ ๖-๗ ปีที่แล้ว
ชื่อเรื่อง การศึกษาภาคประชาชนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน ในเรื่องของการเรียนรู้
ตลอดชีวิตซึ่งสอดคล้องกันมากเลยระบบทั้งหลาย แต่นี่ผมจะให้ท่านวิวัฒน์ไปดูด้วยนะครับ
เพื่อว่ามันจะเป็นรูปแบบกับเรา สอดคล้องอย่างไร คือความจริงที่ผ่านมากการปฏิรูปการศึกษา
ก็เน้นเรื่องที่จะให้ถึงประชาชนตามหลักรัฐธรรมนูญ เพียงแต่ว่ามันไปไม่ถึง ความเสมอภาค
ทางการศึกษา การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ตลอดชีวิต การให้เครือข่ายเข้าไปทำงานก็พยายามอยู่
ถ้าดูในทุกภาคส่วนนะครับ แม้แต่ส่วนของการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบก็มีกฎหมาย
พูดถึงการศึกษาเพื่อใช้ภาคส่วนหรือว่าภาคีเครือข่ายมาทำงานแต่ไม่ไป ไปไม่ได้ เหตุผล
ก็เพราะว่ากลไกมันไม่เกิด ทีนี้จุดอ่อนในระบบก็มีปัญหาว่าเขาไม่สามารถทำครอบคลุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๑
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ขออนุญาตผ่านเรื่องสัมมนา workshop ไปก่อนเดี๋ยวเราจะได้คุยกัน
เรื่องนี้เลย เชิญคุณปิยาภรณ์

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : ขออนุญาตเรียนถามเพราะว่าจะต้องออกจดหมาย
และคุณหมอศุภกรจะเป็นผู้ออกจดหมายให้ณะคะ เรื่องภาคีเจ้าภาพร่วมเราอยากจะขอทราบจาก
อนุกรรมการว่าในนี้ควรจะเขียนอย่างไร ควรจะเป็นคณะอนุกรรมการเป็นเจ้าภาพร่วมกับทั้ง
๒ หน่วยงาน หรือจะเป็นคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาชุดใหญ่ จะได้ถูกต้อง

ประธาน : ถ้าชุดใหญ่ต้องขออนุมัติ เอาชุดนี้ได้ไหม

นางประภาภัทร นิยม : เคยพูดเรื่องนี้ไว้เหมือนกันว่าถ้าเป็นการออกไปเป็น
ทางการต้องใช้ชุดใหญ่

ประธาน : ถ้าผมเซ็นหนังสือออกไปในนามอนุกรรมการคณะนี้ไม่ได้ แต่ถ้า
นายแพทย์ศุภกรเซ็นไม่น่าจะมีปัญหา แต่ถ้าต้องเซ็นหนังสือออกเป็นท่านพารณ

นางประภาภัทร นิยม : ถ้าระบุชื่อในนี้คุณปิยาภรณ์พูดถึงเป็นภาคีร่วมจัดใช้ไหม
ก็ใช้อนุกรรมการชุดนี้

ประธาน : ถ้าจะใช้ชุดไหนต้องขออนุมัติอีก เราก้ไปเรียนให้คณะใหญ่ทราบอีกที

นางประภาภัทร นิยม : แล้วแต่ท่านประธาน

ประธาน : ในนามของอนุกรรมการชุดเราและภายใต้คณะกรรมการปฏิรูป
การศึกษาได้ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร ขออนุญาตขออนุมัติที่ประชุม อนุกรรมการคณะเราเป็น
องค์กรร่วมจัดนะครับ เชิญครับ

พลตำรวจตรี วิบูลย์ ผกามาศ : ผม พลตำรวจตรี วิบูลย์ ผกามาศ ที่ปรึกษา ผมมี
ข้อสังเกตและข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดทำวาระที่ ๓ เพราะในหน้าแรกระบุว่าพิจารณาเรื่อง
แต่บันทึกข้างในเป็นเรื่องพิจารณา มีข้อแตกต่างตรงที่ว่าการพิจารณาเรื่องหมายถึงพิจารณาศึกษา
ไม่ต้องมีมติ แต่ถ้าเรื่องพิจารณาต้องมีมติ สังเกตได้ว่าการประชุมครั้งที่ ๖ เราก้ไม่มีมตินะครับ
แต่ว่าข้างในเขียนว่าเรื่องพิจารณา ไม่มีมติ แต่ครั้งที่ ๕ วาระที่ ๓ เขียนว่าพิจารณาเรื่อง ในหน้า ๗
ของบันทึกการประชุมเรื่องเดียวกันเขียนว่าเรื่องพิจารณาและมีมติ เพื่อให้เป็นแนวเดียวกันผมคิด
ว่าถ้ามีมติควรจะใช้เรื่องพิจารณา ถ้าพิจารณาเรื่องหมายถึงพิจารณาศึกษาไม่ต้องมีมติก็ได้ครับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๒
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ขอบคุณมากครับ ฝ่ายเลขานุการเข้าใจประเด็นนี้ครับ ต่อไปเอา
เกณฑ์การบันทึกตามนี้ครับ เรื่อง workshop อนุมัติครับ ขออนุญาตข้ามไปเป็นเรื่องของ
แนวทาง เป็นการพิจารณาเรื่องซึ่งไม่ต้องมีมติ แนวปฏิบัติตามมาตราเร่งด่วน เชิญครับ

เลขานุการ (นางกนกพร สบายใจ) : เรามีโจทย์การทำงานจากวันที่ ๑๙
กุมภาพันธ์ เป็นการสรุปในที่ประชุมว่าเราจะทำเป็นแผนปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการของเรา
เพื่อลงไปที่การทำเรื่องกลไกการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการศึกษาและพัฒนาคน โดยที่ให้
ไปเชื่อมร้อยกับเรื่องสมัชชาเครือข่ายในพื้นที่ โจทย์ที่ ๒ ก็คือเราอาจจะมีการเลือกพื้นที่ในการที่จะ
ลงไปทำการสำรวจเพื่อทำให้เกิดกลไกที่จะได้เข้าใจการเชื่อมร้อยของคนในพื้นที่หรือว่าหน่วย
ปฏิบัติงานจริง ๆ ในแต่ละพื้นที่อาจจะแยกมาจากแต่ละภูมิภาค โจทย์ที่ ๓ ก็คือเราจะต้องศึกษา
กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการที่เราจะทำงานในการพัฒนาทั้งตัวกลไก สมัชชา และกลไกในการบริหาร
จัดการใหม่ ในวันที่ ๑๙ อาจารย์ยักษ์ชี้แจงว่าเราจะต้องไปรายงานต่อคณะกรรมการการปฏิรูป
การศึกษาคณะใหญ่ มีอาจารย์ทวิศักดิ์ อาจารย์รุ่งโรจน์ และดอกเตอร์หนุ่ม ได้ไปร่วมกับอาจารย์
ยักษ์ในการชี้แจงต่อคณะกรรมการ แล้วก็มีโจทย์เพิ่มที่คณะกรรมการถามว่ามีมาตรการ
เร่งด่วนอะไรใหม่ที่จะต้องทำเร่งด่วน ที่จะช่วยให้เกิดกลไกนี้ได้ เราจึงนำโจทย์นี้กลับเข้ามาในเรื่อง
ของการทำแผนปฏิบัติงานด้วย ดังนั้นในวันนี้เราจึงมีงานอยู่ ๒-๓ เรื่อง เรื่องแรกเป็นเรื่องการชี้แจง
เรื่องแหล่งปฏิบัติการจากผลสรุปจากที่ประชุมทุกวาระการประชุม เราสรุปว่าควรมีแผนปฏิบัติ
การให้ชัดเจนว่าเราจะทำอะไรที่สำคัญบ้างในกรอบเวลาอย่างไรบ้าง เรื่องที่ ๒ คือการไป
พิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลไกในการบริหารจัดการศึกษาที่รองรับคน ๖๐ ล้านคน
นอกเหนือจาก ๘,๐๐๐,๐๐๐ คนเดิม โดยที่อาจารย์ทวิศักดิ์เสนอให้เราพิจารณาพระราชบัญญัติที่
เคยร่างเอาไว้คือพระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิต นำมาเป็นตุ๊กตาในการปรับให้เป็น
พระราชบัญญัติที่สอดคล้องกับการที่เราจะพัฒนาการศึกษาและพัฒนาคนในรูปแบบที่รองรับ
ประชาชนในพื้นที่ ๖๐ ล้านคนในแต่ละจังหวัดนอกเหนือจาก ๘,๐๐๐,๐๐๐ คน อาจารย์รัชนิ
คงฉาย เป็นผู้ทำงานร่วมกับเราครั้งนี้ ต้องขอบพระคุณทุก ๆ ท่านก่อนที่จะมีวันนี้เราประชุมและ
ทำงานกัน ๓ วัน มีท่านอาจารย์รัชนิ อาจารย์ทวิศักดิ์ อาจารย์รุ่งโรจน์ คุณสัมฤทธิ์ และดอกเตอร์
หนุ่ม ได้มาร่วมกันและทีมของอาจารย์รัชนิ ดิฉันขอเรียนเชิญอาจารย์รุ่งโรจน์และอาจารย์ทวิศักดิ์
ได้นำเสนอแผนปฏิบัติงานตามที่ท่านได้ร่างกรอบการทำแผนเอาไว้

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๓
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : แนวปฏิบัติที่คณะได้ร่วมกันคิดเป็นการสรุปผลจากการ
ที่เราได้มีการประชุมประมาณ ๓ ครั้ง

ประธาน : เอกสารประกอบหมายเลข ๖ นะครับ

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : มองประเด็นว่าจะทำอย่างไรให้เราสามารถจัด
การศึกษาให้กับคน ๖๐-๗๐ ล้านคนได้ เพราะเท่าที่ผ่านมากการศึกษาเราจัดได้ประมาณ
๑๐-๑๒ ล้านคนทั้งในระบบและนอกระบบ และในระดับมหาวิทยาลัยด้วย ๗๐ ล้านคนจึงเป็นการ
ตอบโจทย์ว่าถ้าจะจัดอย่างนั้นจะเดินเรื่องนี้อย่างไรให้มีกลไกอะไร ก็เลยคิดถึงกลไกด้านภาคี
เครือข่ายเข้ามาทำงาน โดยมองว่าการใช้การทำงานโดยใช้ระบบราชการคงไม่ครอบคลุมต้องออก
แรงมากทั้งกำลังคน กำลังทรัพย์ งบประมาณมากมาย ซึ่งความจริงเรื่องเครือข่ายทำอยู่แล้ว
เพียงแต่ยังไม่เข้าในระบบที่เหมาะสม บรรยากาศที่มีอยู่แล้วก็ไม่อบอุ่นสำหรับเครือข่ายจะเข้าไป
ทำงานได้ ก่อนจะถึงตรงนี้ผมขออนุญาตเรียนว่าผมได้ศึกษาหนังสือเล่มนี้ของดอกเตอร์บุญเลิศ
มาแสง ซึ่งได้เขียนไว้ ใช้คำว่าการศึกษาภาคประชาชนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน
โดยแนวทางการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งผมดูเนื้อหาสอดรับมากโดยจุดเน้นก็คือใช้ชุมชนเป็นฐาน
community based และท่านใช้คำว่าชุมชนเสมือนโรงเรียนคือให้ชุมชนเป็นเสมือนโรงเรียน
ทุกคนเรียนรู้ในชุมชนนี้ตามวิถีชีวิตของเขาเพื่อเขาจะได้อยู่ที่นั่นอย่างมั่นคง ยั่งยืน และท่านก็ยังไม่
ความเห็นเชิงเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาร่วมชุมชนกับการศึกษาในโรงเรียนว่ามีจุดที่เรามองให้เห็น
ว่าไม่เกิดความสมบูรณ์ของโรงเรียนอย่างไร ชุมชนทุกคนเรียน แต่โรงเรียนจะเรียนเฉพาะกลุ่มอายุ
ในวัยเรียนจนถึงมหาวิทยาลัย กระบวนการเรียนชุมชนเรียนจากสถานการณ์จริงอยู่ในชุมชนของ
ตนเหมือนที่ท่านประธานมีโรงเรียนอยู่ที่นั่น เป็นชีวิตจริงๆ เรียนรู้และแก้ปัญหาในวิถีชีวิตจริง ๆ
ส่วนโรงเรียนเรียนแบบสมมุติ ๒. กระบวนการเรียนของชุมชนโรงเรียนเรียนจากเรื่องจริงในวิถีชีวิต
ส่วนโรงเรียนเรียนจากครูและสื่อ ต่างกันนะครับ มีความเป็นทางการน้อย เป็นอิสระ แต่โรงเรียน
เป็นระบบราชการที่สอนอย่างเป็นระบบและเป็นทางการสูง เรียนเน้นด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้
ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้จะมีภูมิปัญญาด้วย แต่โรงเรียนเรียนจากครูอาจารย์ กระบวนการเรียนรู้ทำ
ให้ผู้เรียนผูกพันอยู่กับครอบครัว ชุมชน สร้างเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวโดยตรง แต่โรงเรียน
ยังไม่ผูกพัน มุ่งอนาคต ส่วนการมีส่วนร่วมเน้นใช้เครือข่ายเป็นหลักทั้งภาครัฐ เอกชน ศาสนา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๔
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

และสถาบันอื่น ๆ โรงเรียนใช้ครูและเทคโนโลยี มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายมากมายรวมทั้ง
ภูมิปัญญา แต่โรงเรียนใช้ห้องสมุดหรือสถานประกอบการบางแห่ง ชุมชนประชาชนทั่วไปได้รับ
ผลประโยชน์โดยตรงจากการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตและเกิดทักษะชีวิต แต่ในโรงเรียน
ประชาชนทั่วไปเข้าไม่ได้และมีโอกาสน้อยมาก อันนี้เป็นข้อแตกต่างที่เกิดจากระบบของการใช้
บุคลากร ซึ่งชุมชนใช้บุคลากรได้มากกว่า ของชุมชนเนื้อหาสาระยืดหยุ่นแต่โรงเรียนค่อนข้าง
กำหนดจากส่วนกลางบางที่ก็ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ชุมชนเน้นบูรณาการเนื้อหาสาระเพื่อเรียนรู้
ในชุมชนใช้ประโยชน์กับชุมชน แต่โรงเรียนเน้นรายสาระวิชา อันนี้เป็นข้อมูลบางประการที่ผมเรียน
เพราะฉะนั้นตัวที่เราจะทำต่อไปนี้หมายความว่าถ้าเกิดเป็นจริงจะแก้ปัญหาของคนที่อยู่นอก
โรงเรียนประมาณ ๖๐ ล้านคน สามารถได้รับการเรียนรู้จากภาคของชุมชนอย่างแท้จริง
เพราะฉะนั้นตรงนี้ทางคณะเราคิดเพื่อจะประมวลทั้งหมดที่ได้มีการประชุมร่วมกันประมาณ
๔-๕ ครั้ง มองว่าควรจะมีการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรใหม่ ทำงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของ
ประชาชนอย่างกว้างขวางทั่วถึงและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยกลไกก็คือในขั้นต้นโครงการ
เร่งด่วนคือจะให้มีการนำร่องหน่วยงานขึ้นมาเพื่อจะจัดการศึกษา เน้นมาตรา ๑๒ แต่จริง ๆ ทั้ง
ระบบแต่มาตรา ๑๒ เป็นจุดที่อ่อนที่สุดที่ประชาชนจะได้รับการเรียนรู้ ท่านประธานก็ได้ให้ PPP
เป็นองค์กรที่กระทรวงได้กำหนดไว้แล้วใช้ใหม่ครับในส่วนของในนี้คือ ๑. โครงการนำร่อง
๒. การจัดตั้งคณะกรรมการภาคีเครือข่าย ๓. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๔. จัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจกลไกที่จะดำเนินงาน ทั้งหมดมี ๔ ประเด็นในเนื้อหาที่
กำหนดนี้ ผมเรียนว่าให้ท่านรุ่งโรจน์เป็นผู้ชี้แจงและผมจะเสริมบางประเด็นโดยเฉพาะ กศน.
เรียนว่าเขาจะต้องมีส่วนร่วมอย่างไร

ประธาน : ผมขอความรู้ครับ มาตรา ๑๕ เรื่อง กศน. ใช้ใหม่ มาตรา ๑๒ เรื่อง
การศึกษาทางเลือก ต่างกันนะครับ โอเคครับ เชิญอาจารย์รุ่งโรจน์

นายรุ่งโรจน์ ตรงสกุล : ด้วยความเคารพต่อรายงานของคณะกรรมการปฏิรูป
การศึกษาคณะใหญ่ซึ่งได้นำเสนอรายงานยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ต่อ
สพช. ไปแล้ว ท่านประธานอนุกรรมการและทีมงานได้มีโอกาสประชุมเพื่อชี้แจงในส่วนที่เป็นร่าง
รายงานของคณะอนุกรรมการเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้ว ก่อนที่จะเข้าสู่แนวปฏิบัติตามมาตรการ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๕
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

เร่งด่วนจะขออนุญาตให้ท่านเปิดไปดูรายงานของคณะใหญ่เรื่องยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา และพัฒนามนุษย์ที่น่าเสนอ สปช. ไปแล้วในหน้า ๑๘-๑๙ เกี่ยวกับเรื่องมาตรการเร่งด่วน ถึงแม้ conceptual framework ฐานคิดหลักของคณะใหญ่ต้องการที่จะพลิกจากส่วนของการจัดการศึกษาที่เน้นการศึกษาในระบบ ๙,๐๐๐,๐๐๐ คน มาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคน ๖๐ ล้านคน แต่การประชุมเอ ๒ สัปดาห์ที่แล้วใช้เวลาสั้น ๆ ในการพิจารณาในบางประเด็นสำคัญ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อ ๓.๒ มาตรการเร่งด่วน เราจะพบว่าถึงแม้ฐานคิดเราต้องการปฏิรูปกลไกต่าง ๆ ใน ๓ มิติ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการ การจัดการรัฐлік การบริหารการเงินการคลัง แต่มาตรการเร่งด่วนถ้าพิจารณาให้ดีที่ระบุไว้มีประมาณ ๙ ข้อ ก็ยังเป็นมาตรการเร่งด่วนที่เน้นการศึกษาในระบบส่วนใหญ่ การประชุมวันนั้นผมก็โน้ตว่าในส่วนภาระรับผิดชอบของอนุกรรมการซึ่งเน้นกลไกการมีส่วนร่วมภาคประชาชนจะมี wording หรือข้อความไหนที่เอาไปใส่ในมาตรการเร่งด่วน เพื่อให้เห็นว่าเรามีการเตรียมการกลไกเพื่อ ๖๐ ล้านคน เพราะมาตรการเร่งด่วน ณ ตรงนี้ก็ยังคงเป็น มาตรการเร่งด่วนของการศึกษาในระบบส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการลดการสั่งการจากส่วนกลางลงไปสู่ระดับล่าง และเน้นเรื่องการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรืออาชีวศึกษาก็แต่เล็กน้อย ไปจนถึงเรื่องการทดสอบ O-NET หรือว่า ENT หรือแม้กระทั่งบทบาทของ สมศ. ในข้อท้าย ๆ แต่โดยภาพรวมแล้ว มาตรการเร่งด่วนเหมือนกับเรายังไม่แตกความคิดในการที่จะมีพื้นฐานในการที่จะไปรองรับ ๖๐ ล้านคนอยู่ดี ยังเขียนไม่ออก ซึ่ง ณ วันนี้ด้วยความเคารพต่อคณะกรรมการชุดใหญ่คือไม่มี จังหวะที่จะเสนอหรือยกมือแทรก ก็เลยมาสู่ที่เป็นตารางแนวปฏิบัติตามมาตรการเร่งด่วนนี้ ซึ่งเปรียบเสมือนว่าถ้าเรายึดฐานการจัดการศึกษา ๖๐ ล้านคนในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการเอง ในช่วงระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน หรือภายในสิ้นปีนี้ น่าจะมีการดำเนินการอะไรบางอย่างที่เป็นภาพ ของการที่จะขับเคลื่อนเพื่อวางกลไกหรือทดลองนำร่องในกลไกที่จะดูแลการศึกษาทุกภาพส่วนและรองรับ ๖๐ ล้านคน ฉะนั้น ๔ กิจกรรมตามแนวปฏิบัตินี้เป็นความพยายามที่จะคิดเพื่อที่จะให้ มาตรการเร่งด่วนนี้สามารถที่จะไปสอดแทรกอยู่ในรายงานของคณะใหญ่ให้ได้ มีความจำเป็นครับ ไม่อย่างนั้นเราก็จะเน้นในระบบอยู่ดี

ขออนุญาตขยายความในสาระสำคัญตามเอกสารแนบวาง แนวปฏิบัติตาม มาตรการเร่งด่วน กิจกรรมโครงการนำร่องจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๖
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ปี ๒๕๔๒ หมายความว่าภาคีเครือข่ายหรือกลไกในการขับเคลื่อนเรื่องนี้ก็คือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเริ่มต้นจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งระบบระเบียบการบริหารราชการโดยปกติแล้วการจัดตั้งโครงการทดลองนำร่องหรือการจัดตั้งหน่วยงานภายในที่มีฐานะเทียบเท่ากองหรือเทียบเท่าสำนักภายในสามารถดำเนินการได้โดยคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการเองหรือแม้กระทั่งกรมต่าง ๆ ที่เป็นองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางของข้อ ๑ ก็คือประกาศกระทรวงศึกษาธิการให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจในพื้นที่จังหวัดที่คิดว่ามีศักยภาพหรือมีความพร้อมในภาพของการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ ที่เราเรียกว่าการศึกษาทางเลือกหรือการจัดการศึกษาโดยภาคส่วนต่าง ๆ ที่ไม่ใช่เน้นการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้มีอำนาจปฏิบัติการกิจหรือบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตามมาตรา ๑๒ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบมากนับตั้งแต่ home school จนถึงรูปแบบการศึกษาอื่น ๆ ทั้งที่เรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ ไม่ต้องการวุฒิก็มี ต้องการวุฒิก็มี หลากหลายมากในระดับพื้นที่ ถ้าเป็นไปได้บทบาทภารกิจนี้ก็คือทำหน้าที่ตรงนี้ เติมเต็มหรือทดแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาของการมีกลไกนี้เป็นภาพชัดว่ายังไม่สามารถที่จะเป็นกลไกในการรองรับการศึกษาทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพดีพอ ซึ่งอาจจะเริ่มต้นได้ตั้งแต่ปีการศึกษาหน้า เป็นต้นไป โดยมีกิจกรรมย่อยคือ

๑.๑ ก็คือการจัดประชุมเตรียมความพร้อม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิทธิในการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ อาจจะตั้งเรื่องการจัดทำหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ให้กับกลุ่มองค์กรภาคประชาชนหรือกลุ่มผู้สนใจการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ในที่นี้ใช้คำว่าสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของกลุ่มผู้เรียนและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา คำว่าสถานศึกษาในที่นี้อาจจะหมายถึงศูนย์การเรียนรู้ซึ่งอาจจะไม่ได้หมายถึงโรงเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ พยายามที่จะคิดว่าหน่วยงานรับผิดชอบที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้และการประสานงานก็เหมือนกับเป็นคานงัดของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นน่าจะมียุทธศาสตร์ที่อาจจะบูรณาการจากบุคลากรจากหลายภาคร่วมรวมทั้งภาคีเครือข่ายการศึกษาทางเลือกร่วมกับหน่วยปฏิบัติของหน่วยการศึกษาตามมาตรา ๑๒

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๗
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ในแต่ละพื้นที่จังหวัดเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยมีหน่วยประสานงานก็คือองค์กรหลักต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง สพฐ. สพพ. สพม. ในระดับพื้นที่ สภาการศึกษา ภาคีเครือข่าย การศึกษาที่อาจจะเกิดขึ้นในระดับชาติ ระดับจังหวัด รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผมคิดว่า ถ้าทางท่านประธานอนุกรรมการหรือผู้ที่อยู่ในสภาปฏิรูปการศึกษาได้คุยกับฝ่ายบริหารของ กระทรวงศึกษาธิการก็น่าจะสามารถเอาไปดำเนินการเรื่องนี้ได้ลงตัวภายใน ๓ เดือน เดือนเมษายน เดือนพฤษภาคม เดือนมิถุนายน น่าจะประกาศโครงการนำร่อง

ข้อ ๑.๒ คือแนวทางของกิจกรรมการจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นโครงการนำร่องคือใน ส่วนที่มีการดำเนินงานค้างค้ำในส่วนของการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ ให้ สมบูรณ์ตามกฎหมาย น่าจะมีกิจกรรมหรือแนวทางย่อย ๆ ก็คือการประกาศใช้รูปแบบการ ประเมินผลที่เราเรียกว่า แบบ ป.พ. ของโรงเรียนขั้นพื้นฐานทั้งหลายตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การสนับสนุนเงินอุดหนุนรายหัว ค่าใช้จ่าย รายหัวให้กับศูนย์การเรียนที่จดทะเบียนแล้วของการศึกษาตามมาตรา ๑๒ การปรับปรุงการขอ อนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียนตามมาตรา ๑๒ ซึ่งยากลำบากมากในการดำเนินการที่ผ่านมาที่ผ่านเขต พื้นที่การศึกษาซึ่งอาจจะไม่เข้าใจลักษณะหรือธรรมชาติของการศึกษาในรูปแบบนี้ทั้ง ๆ ที่กฎหมาย เปิดทางแล้ว การจัดทำระบบทะเบียนผู้เรียน มาตรา ๑๒ และการจัดสรรสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ ฟังมีฟังได้ หรืออาจจะมียางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ อาจจะ มอบหมายให้ กศน. เป็นหน่วยงานเฉพาะกิจเป็นแกนหลักร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาชนที่ จะเป็นหน่วยเฉพาะกิจตามโครงการนำร่องในระดับพื้นที่ได้ หน่วยงานรับผิดชอบก็คล้ายคลึงกับข้อ ๑.๑ ซึ่งน่าจะทำคู่ขนานกันไปและสามารถมีภาพที่ชัดเจนขึ้นภายใน ๓ เดือน

กิจกรรมในส่วนที่ ๒ ซึ่งคิดว่าเป็นกลไกสำคัญในการเปิดทางให้ภาคประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการจัดการศึกษาและพัฒนามนุษย์ คือการจัดตั้งคณะกรรมการภาคี เครือข่ายการศึกษาและพัฒนาคนในในระดับชาติและระดับจังหวัด ที่เราเรียกกันระดับพื้นที่ ค่อนข้างลงตัวว่าจากได้ฟังข้อมูลรายงานของคณะใหญ่ น่าจะเส้นไปในระดับจังหวัด น่าจะมีความ ชัดเจนหรือกระชับมากกว่า แนวทางก็คือประกาศกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งคณะกรรมการภาคี เครือข่ายการศึกษาและการพัฒนาคนทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ดำเนินการคู่ขนานกันไปกับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๘
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

โครงการนำร่องหรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งของโครงการนำร่องในการจัดตั้งหน่วยงานตามข้อ ๑
จริง ๆ แล้วเป็นส่วนที่ทำคู่ขนานกับ สศค. หรือมูลนิธิสยามกัมมาจลที่จะดำเนินการว่ากลไกตรงนี้
ในการขับเคลื่อนน่าจะมีองค์ประกอบหรือหน้าตาอย่างไรบ้าง ร่วมด้วยช่วยกันหลายฝ่ายเพื่อจะให้
ภาพเหล่านี้ชัดเจน เพราะจุดสำคัญน่าจะเป็นการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการภาคี
เครือข่ายที่ว่ามาจากทุกภาคส่วนแบบไหนถึงจะเหมาะสม และการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้มีความ
ชัดเจนของภาคีเครือข่ายไม่ว่าระดับชาติหรือระดับจังหวัด เมื่อเป็นโครงการนำร่องแสดงว่าบทบาท
หน้าที่อาจจะต้องตั้งเป็นกรอบแนวทางไว้และสามารถยืดหยุ่นหรือปรับได้เมื่อจบโครงการนำร่อง
สามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าตกลงแล้วภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนหน้าที่ที่เหมาะสมลงตัวและ
สมดุลของระดับชาติและระดับจังหวัดภาคีเครือข่ายน่าจะมีหน้าที่อะไรบ้าง รวมทั้งการนำร่องนั้น
อาจจะสามารถทำใน ๓ จังหวัด หรือ ๕ จังหวัดที่มีศักยภาพที่เป็นภาพชัดเจนที่มีการขับเคลื่อน
เรื่องนี้อยู่แล้ว ใน paper ใช้ ๓ จังหวัด แต่ตัวอย่างในช่องหน่วยงานที่รับผิดชอบในหน้าถัดมาจะ
เห็นว่ามี ๕ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดภูเก็ต จังหวัด
กระบี่ คิดว่าท่านเลขานุการอาจจะให้ความชัดเจนในรายละเอียดได้

สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกันไปในกิจกรรมในข้อ ๓ กฎหมายการศึกษาถือว่าเป็น
กฎหมายพวง หมายความว่าถ้ามีการปรับปรุงแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกลไกองค์กรหลัก
หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการตาม พ.ร.บ.
การศึกษาแห่งชาติ ก็ไม่ได้แก้ฉบับเดียวจะกระทบไปถึงส่วนอื่น ๆ ด้วยที่จะต้องทำล๊อคกันไป ดังนั้น
ตรงนี้เป็นรายละเอียดที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดว่ามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการที่
จะต้องแก้ไขปรับปรุงมีอะไรบ้างเพื่อที่จะรอบรับตรงนี้เป็นทางเลือกไว้ก็คือ ยกฐานะ กศน. ขึ้นเป็น
องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ หรือจัดตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมาเป็นหน่วยงานในกำกับของ
กระทรวงศึกษาธิการคือหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรี หรือหน่วยงานในกำกับนั้นถ้าไม่อยู่ใน
กระทรวงจะอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรีตามแนวคิดที่ท่านประธานเคยให้ไว้ ก็เป็นเรื่องรายละเอียด
ที่ฝ่ายนโยบายหรือฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ตาม
ภารกิจใหม่ พร้อมกับสร้างกลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในการจัดการศึกษาทั้ง
ระดับชาติและระดับจังหวัด ดังนั้นกฎหมายที่เป็นกรอบที่อาจจะยังอยู่ในส่วนของการร่างก็คือ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๓/๙
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

พ.ร.บ. ส่งเสริมเครือข่ายการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ กฎหมายที่จะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไข คือ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปี ๒๕๔๖ พ.ร.บ. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี ๒๕๔๖ มีการแก้ไขปรับปรุง ๒-๓ ครั้ง รวมทั้งต้องมีการวิเคราะห์ว่า กฎหมายการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีอีกไหมถ้าจะมีหน่วยงานลักษณะนี้ขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อน การศึกษาเพื่อคน ๖๐ ล้านคน รวมทั้ง พ.ร.บ. กองทุนเพื่อการศึกษาพัฒนามนุษย์ พ.ร.บ. สมัชชา การศึกษาและการพัฒนามนุษย์ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วผมคิดว่าอาจจะไม่ใช่อย่างละเอียด อาจจะเป็น ฉบับเดียวมีทั้งเรื่องกองทุนและสมัชชาอยู่ใน พ.ร.บ. ฉบับเดียวกันก็ได้ รวมทั้งเรื่องเครือข่ายด้วย เป็นหมวดย่อย ๆ ของกฎหมายที่ว่าด้วยส่วนนี้ เมื่อทำคู่ขนานกันไปกับโครงการนำร่องการ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเอานักกฎหมายการศึกษาหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเข้ามาพิจารณาภายใน ๔ เดือนก็น่าจะมีความชัดเจนว่าจะต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย อย่างเป็นบ้าง สุดท้ายแล้วสิ่งที่จะต้องทำคู่ขนานกันไปหรือเมื่อเกิดโครงการนำร่องแล้วก็ตียาวไป จนถึงสิ้นปีคือ ๙ เดือนได้เลยคือการประชุมชี้แจงทุกภูมิภาค รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สร้างความ รู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ รวมทั้งกรอบแนวคิดในการพัฒนามนุษย์ การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาและพัฒนามนุษย์จากทุกภาคส่วนก็น่าจะต้องทำคู่ขนานกันไปก็คือการหาแนวร่วมในเชิง การประชาสัมพันธ์ในทุก ๆ สื่อ นั่นคือข้อเสนอในส่วนของคุณะทำงานที่คิดว่าอย่างน้อยที่สุดถ้า ส่วนนี้ที่ประชุมช่วยเติมเต็มแล้วสามารถเอาไปอยู่ในส่วนของคุณะกรรมการชุดใหญ่ที่จะรับ หลักการในการดำเนินการในเรื่องนี้ก็จะทำให้การขับเคลื่อนหรือการดำเนินการเรื่องนี้ก็จะทำให้ การขับเคลื่อนหรือการผลักดันเรื่องนี้ได้อย่างรวดเร็วหรือชัดเจนมากขึ้น

คณะกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๑

ประธาน : ผมคิดว่าถ้าเป็นไปได้ พอตีผมมีงานตอนเย็นสักสี่โมงหรือสี่โมงเศษ ๆ
นิดหนึ่งไม่เกิน ๑๖.๑๐ นาฬิกาผมจะต้องขออนุญาตเดินทาง ทีนี้ถ้าเราบริหารเวลาอีก ๑ ชั่วโมง
ให้ได้ข้อสรุปเบื้องต้น ช่วยกันคิดนิดหนึ่ง คือผมดูแล้วมันยังต้องคิดละเอียดอีกพอสมควร
อยากให้ช่วยกัน เรียนเชิญท่านนำชัยครับ

นายนำชัย กฤษณาสกุล : ขออนุญาตท่านประธานครับ สิ่งที่เป็นห่วงนะครับ
ขออนุญาตท่านอาจารย์รุ่งโรจน์นะครับ ผมมองว่าเมื่อการประชุมของคณะกรรมการชุดที่แล้ว
เขาก็คงจะมองลึกในเรื่องนี้แล้ว พิจารณาแล้ว ผมเข้าใจว่ามาตรการเร่งด่วนเพื่อการฟื้นฟูที่เขา
ไม่เอาเข้าไปใส่ อันนี้คือที่อาจารย์คิดมาแนวทาง ผมว่าอาจจะต้องทำคู่ขนานไปเป็น Model
แต่ไม่ต้องเร่งถึงขนาดนี้ เพราะว่าผมเกรงว่าข้างล่างจะรับไม่ติดแล้วก็จะเอาไม่ทัน จะกลายเป็น
มันจะพลิกกลับ ซึ่งถ้าเราทำเป็น Model และ Model นี้สำเร็จแล้วค่อยเดิน แล้วค่อย
เป็นมาตรการ ผมว่าจะไปได้ อันนี้ฝากไว้นิดหนึ่ง เพราะว่าผมเข้าใจว่าอาจารย์เห็นว่ามีอยู่แล้ว
ในพระราชบัญญัติ ซึ่งเราไม่ได้ดำเนินการ ทีนี้ทำไมเราไม่เร่งดำเนินการ ซึ่งที่จริงมันขับเคลื่อนได้
เข้าใจในความรู้สึกนี้ แต่เข้าใจว่าเนื่องจากว่าทำหรือสิ่งที่เดินมาเป็นอย่างนี้ต้องทำ Model
ให้เขาเห็นเหมือนที่เราคิดจะทำ แล้วก็ที่ผมเข้าใจว่าคณะกรรมการชุดใหญ่ที่ไม่กล้าใส่ลงไป
เพราะว่าที่มาตรการเร่งด่วนการฟื้นฟูคุณภาพ อันนี้ต้องการเห็นความสำเร็จเลย อันนี้ก็อยาก
จะเรียนชี้แจงนิดหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญท่านอื่นครับ ช่วยให้ข้อคิดเห็น ผมให้ข้อมูลเพิ่มเติมนิดหนึ่ง
จากการประชุมเมื่อวานนี้ ประเด็นมาตรา ๑๒ การจัดการศึกษาทางเลือกทั้งหลายตามมาตรา ๑๒
ก็เป็นประเด็นหนึ่งที่ยกขึ้นมา ที่ประชุมใช้คำว่า ปลดล็อก ปลดล็อกให้โรงเรียนต่าง ๆ
ที่ไม่ต้องการจะมาจดทะเบียนกับ สพฐ. ไปมีโครงสร้างองค์กรที่จะไปดูแลปลดล็อกกฎระเบียบ
ทำให้เขาค่อย ๆ เช่นบ้านเรือน เช่นศูนย์การเรียน หรือการศึกษาทางเลือกทั้งหลาย อันนี้ก็
๑ เรื่องซึ่งจะเอาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการชุดใหญ่ในวันที่ ๑๘ ซึ่งคนที่ตามเรื่องนี้คือ
อาจารย์อมรวิทย์ เป็นโฆษกคณะกรรมการเรา แล้วก็อาจารย์ประภาภัทรเป็นอยู่ด้วยผมไม่ได้
เป็นกรรมการชุดนั้น ผมเป็นอีกชุดหนึ่งซึ่งชุดว่าด้วยเรื่องการกระจายอำนาจซึ่งประชุมไปแล้ว

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๒

เมื่อวาน แล้วก็เสนอ ก็น่าจะเป็นประเด็นนี้เหมือนกันโยงกันอยู่ เท่าที่อ่านดูคร่าว ๆ มันจะมีความสัมพันธ์กันอยู่ เรียนเชิญครับ

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐานกูร : ขอบคุณครับ คือในประเด็นข้อ ๑ เรื่องของโครงการนำร่อง เราจะปลดล็อกมาตรา ๑๒ อย่างไร ผมเข้าใจว่าวิธีการคือทำอะไรให้ พ.ร.บ. การศึกษาระเบียบบริหารการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ เอางานการศึกษาตรงนี้เข้ามาอยู่ในส่วนงานใด เพราะผมดูแล้วการอยู่ในนั้นไม่คล่องจริง ๆ สภาพนะ ถ้าไม่อย่างนั้นคงไม่บ่นกันหรือไม่อะไรมากมายอย่างนี้ ต้องยอมรับนะครับไปอยู่ผิดที่ แม้แต่มัธยมเองพอไปอยู่กับตรงนั้นจริง ๆ เขาก็มีปัญหา เขาอยากจะมีของเขาต่างหาก เป็นกรม เป็นหน่วยอะไรก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมว่าชัดเจนแล้วละว่าจะต้องให้เขาออกมาอย่างไร เพราะฉะนั้นผมดูแล้วในภาวะบ้านเมืองที่มีอำนาจพิเศษ ถ้าอะไรออกมาให้มาอยู่ที่นี่เลย มาอยู่ที่กระทรวง มาอยู่ที่สำนักงานปลัดนี่ละครับ โดยอยู่ที่ กศน. ผมว่าอย่างนั้นก็ออกมาแล้วมาทำกันใหม่ ผมว่าอย่างนี้จะไปได้ง่ายสุด แต่ถ้าออกไปเป็นอย่างอื่นต้องทำ พ.ร.บ. ต้องใช้เวลา เพราะฉะนั้นระยะสั้นนี้นี้ผมว่าด่วนเหมือนกันแต่ให้หลุดอย่างไร ซึ่งถามประชาคมของ ม. ๑๒ เขาก็เต็มใจหมด เขาอยากจะมา เพราะบริบทเนื้อหากลุ่มเป้าหมายมันแตกต่างจากในระบบอย่างมาก ๆ ระบบปกตินะครับ พื้นฐานปกตินะครับ เพราะฉะนั้นเขาอยากจะได้วิถีชีวิตของเขาที่สอดรับ สอดคล้องเดินไปตามความต้องการ ตามความแตกต่าง อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้นตรงนี้อาจปรึกษาว่ามีใครจะชี้ตรงนี้ได้ถ้าไปเสนอเป็นปกติว่าอยู่อย่างนั้นแล้วมันจะไม่ Work ไม่เดิน ไม่ถูกเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาไปสู่ทุกกลุ่มเป้าหมาย โอกาสทางการศึกษา ความคิดทางการศึกษาไม่เกิด เพราะฉะนั้นเราก็เป็นคนปิดช่องว่างนั้นเสียก็จะเดินไปได้

ประธาน : เชิญครับ ท่านอื่นมีข้อ Comment ไหม มีข้อเสนอเชิญครับ

นายรุ่งโรจน์ ตรงสกุล : ผมขออนุญาตนิดเดียวครับท่านประธาน รุ่งโรจน์ ตรงสกุล โดยจริง ๆ แล้วเท่าที่ทราบความคืบหน้าในส่วนของ สนช. ซึ่งคิดว่าท่านที่ปรึกษาวิรูฬหะจะคุยให้ฟังได้ ก็คือร่าง พ.ร.บ. การศึกษาตลอดชีวิตนี้เป็นชุดเดิมก่อนที่จะมีรัฐบาลใหม่ หรือมีสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่คณะกรรมการการศึกษา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๓

ของสถานิติบัญญัติจะเดินคู่กันไปหรือหน่วยงานเขาจะผลักดันคือ พ.ร.บ. การศึกษานอกระบบ ซึ่งผมเชื่อว่ายังอยู่ภายใต้ Concept เดิมอยู่ในกลไกอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ทางท่านประธานตวง ก็เดินคู่ขนานกันไปกับสภาพปฏิรูปแห่งชาติ ถ้าตรงนั้นหลุดไปโดยที่ Concept หลักของตรงนี้ ยังไม่ได้จูนกันก็เป็นเรื่องน่าเสียดายถ้าจะมีกฎหมายใหม่ แต่ว่ายังไม่ได้ปรับ Concept กันในการที่จะดูแลคนทั้ง ๖๐ ล้านคน กลไกเหล่านั้นก็ยังไม่เป็นโล่เป็นพายอยู่ดี เพราะคราวที่แล้ว นั่งติดกับท่านวิรุฬห์แล้วเห็นร่าง พ.ร.บ. กศน. อยู่ ใช้คำว่า ร่าง พ.ร.บ. การศึกษานอกระบบหรือนอกโรงเรียน ก็ไม่แน่ใจว่ารายละเอียดหรือความคืบหน้าในสภานั่นเดินเรื่องไปอย่างไร แล้วเขาจะรอ สปช. ไหมอะไรทำนองนั้นด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์วิรุฬห์

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : กราบเรียนท่านประธาน คณะอนุกรรมการที่เคารพทุกท่าน เมื่อคืนเราก้ Workshop กันเล็ก ๒ ทุ่มกว่า เดิมจะเลิกแค่บ่ายสามโมงของวันสุดท้าย เราไปคลี่ออกมาทั้งหมดแล้วก็พลิกโฉมวิธีคิดอะไรใหม่ ๆ ในส่วนที่ท่านรุ่งโรจน์ ตรงสกุล ได้กรุณาพูดเมื่อสักครู่นี้ กล่าวคือเรากำลังทำร่างพระราชบัญญัติการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งจะครอบคลุมในส่วนของการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาทางเลือก ซึ่งในส่วนของประเด็นปัญหาที่มีสภาพที่เป็นอยู่ ที่ความไม่คล่องตัว เข้ามามีส่วนร่วม ทั้ง ๆ ที่เรามีพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่แล้ว แต่ก็ไม่สามารถเป็นไปตามตรงนั้นได้เลยแม้แต่น้อย เป็นไปได้ยาก ใช้คำว่ายากมาก ในประเด็นหนึ่งก็จะพูดถึงกันอยู่เสมอ เนื่องจากว่าเราถูกจับอยู่ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แต่หากหยิบประเด็นนี้มาพูดโดยไม่คลี่ออกมา สภาวะการศึกษาให้เห็นจริง ๆ ก็คิดว่าโอกาสที่จะเป็นอย่างนั้นดูไม่น่าจะงามนัก หากไม่พูดถึงว่าแท้ที่จริงแล้วเจตนารมณ์การพัฒนาประเทศ การสร้างคนมุ่งเพื่อให้เกิดอะไร ตรงนั้นมาก่อน เราก้ชี้ประเด็นให้เห็นในส่วนที่ผมกำลังพูดถึงอยู่นี้ เรื่องของเหตุผล แล้วก็ได้มีโอกาสไปนำเสนอที่รัฐสภาที่ท่านรุ่งโรจน์พูดเมื่อสักครู่นี้ ชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาว่าปัญหาหลัก ๆ จริง ๆ คืออะไร แล้วก็ทางออกคืออะไร ในขณะที่เดียวกันทางกระทรวงก็เร่งให้เราเอากฎหมายของเราเข้าสู่การพิจารณาให้เร็ว เนื่องจากว่าเดิมเราเสนอ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๔

เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิต ต่อมาเปลี่ยน ผมคนหนึ่งครับที่บอกว่าประเทศที่เขาพัฒนาแล้วในหลาย ๆ ประเทศ รวมทั้งไปศึกษาดูงานแล้วก็ทำวิจัยด้วยเขามองที่ประชาชนเป็นตัวตั้ง มองที่ประชาชนก็คือเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นหลัก เพราะนั้นก็เลยมาเสนอเปลี่ยนเป็นพระราชบัญญัติการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่เนื่องจากว่า Brand ของ กศน. มันจะบอกอะไรที่ชัด ๆ มากกว่า ก็ทำงานหนักมากขึ้น ก็กลายเป็นว่าพระราชบัญญัติศึกษานอกโรงเรียนซึ่งครอบคลุมการจัดใน ๓ เรื่อง การศึกษานอกระบบ การศึกษาทางเลือก ซึ่งก็เน้นเรื่องการของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ที่นี้ในส่วนของท่านโน้นก็เคลื่อนไหวไปนะครับ ก็มีแนวโน้มที่น่าจะเป็นบวก ที่นี้ผมมานึกถึงตรงนี้นะครับว่าทำอะไรในฐานะที่ตัวเองก็อยู่ทั้ง ๒ ส่วน ถ้ามองว่าจะทำอะไรที่จะให้ตรงนี้เกิดประโยชน์ จะดึงพลังกันมาอย่างไร ตรงนี้ในเชิงการบริหารจัดการ หากว่า Top สุดในภายใต้ของผมนะครับ เคลื่อนตรงนี้ไปด้วยก็จะเป็นพลังที่เข้มแข็งมากเลยครับ เมื่อกี้คนขับรถมาส่ง ผมบอกว่าหากตรงนี้เป็นออกมาตามนี้ ๑๗,๐๐๐ คนนี่คงน่าคิดมากเลยที่เป็นพนักงานราชการอยู่ซึ่งกระจายอยู่ทุกพื้นที่ในระดับของตำบลทั่วประเทศของเรา ๗,๔๒๔ แห่ง ตรงนี้เป็นความเคลื่อนไหวอันหนึ่งที่คิดว่าทำอะไรที่จะให้มันไปด้วยกันได้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง ก็กราบเรียนความเคลื่อนไหวเป็นอย่างนี้ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : คือถ้าเราจับมือกันแค่ ๒ สาย เอาแม่น้ำ ๒ สายพองาย เพราะว่าที่ไปประชุมร่วมกับท่านรองนายกรัฐมนตรี ทั้งตัวท่านประธานตวงแล้วก็เลขานุการบอกเชิญผมเลี้ยงกาแฟเอง คือเขาอยากให้เราไปคุยด้วย เพราะฉะนั้นเดี๋ยวนัดคุยกันเลย เรื่องนี้เอาอย่างไร เราอาจจะต้องไป Brief หรือเราเชิญท่านมาก็ได้ มาหาผมก็ได้ ผมเลี้ยงกาแฟเอง ท่านว่าอย่างนี้นะครับ ท่านก็อยากให้จับมือกัน ผมคิดว่าถ้าแค่ ๒ สายง่าย ถ้าเราดันพระราชบัญญัตินี้ออกได้ก็ไม่ต้องไปเหนื่อย ไปตั้งอยู่ได้นั้นอีกเหมือนกัน บรรดาโรงเรียนนอกคอกทั้งหลายก็จับเอามาไว้บ้านหลังใหม่ให้หมดแล้วก็ทำพระราชบัญญัติชุดใหม่ อันนี้จะแบกภาระคนจำนวนมหาศาล ผมคิดว่าถ้าเอาการศึกษาให้เป็นแบบที่อาจารย์อ่านเมื่อสักครู่นี้เป็นเรื่องในชีวิตคนทั้งหมด ส่วนในระบบมันจะแข็งตัวมาก จะต้องค่อยเป็นค่อยไป ผมคิดว่ากันที่ ๒๐ ปีในตัวระบบใหญ่ แล้วไปแตะเขาไม่ได้ง่าย ๆ ผมไปประชุม ขนาดทั้ง ๔ คนนะครับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๕

ประธาน ผม วุฒิสาร ตันไชย อมรวิทย์ ๔ คน มีข้อสรุป มีมติชัด ฝ่ายเลขานุการเขาเขียนปลิ้นไปปลิ้นมา
ของเขาผมดูแล้ว แล้วเขาก็เชี่ยวชาญมากเลย ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ที่จะเปลี่ยนแปลง เพราะความ
เคยชินกับการอยู่ในระบบนี้มันอยู่ใน Comfort Zone เขาก็รู้อยู่เต็มอกว่ามันเป็นปัญหา ใช้เงิน
เยอะ ประสิทธิภาพต่ำ โดนตำมาก เขาก็รู้ ไม่ใช่ไม่รู้ แต่ว่าเปลี่ยนแล้วมันจะออกอย่างไรมันกลัว
ไปหมด ผมใช้คำว่า เลิกทาส คือถ้าเลิกทาสนี้ไม่กล้าออกนะทาสนี้ ออกจากนายทาสไปแล้วจะหา
กินอย่างไร ไม่ใช่เรื่องง่าย พอให้อิสระก็ยุ่งแล้วสิ เป็นอิสระต้องบริหารตนเอง รับตนเอง ปลดตนเอง
ต้องทำหลักสูตรเอง มันอิสระ เหมือนออกเรือจะหากินได้หรือเปล่าไม่รู้ คุณกันเมื่อวานนี้
คือประธานก็ชอบมากเลยเรื่องออกเรือนี้ แต่เราบอกว่าเราไม่ได้ทิ้ง คือต้องเข้าไปดูแลโอบอุ้ม
จนกว่าจะแข็งแรง ไม่ว่าจะชาวบ้านจะลุกขึ้นตั้งโรงเรียนเอง เอกชนมาร่วมตั้งโรงเรียน วัดมาตั้ง
โรงเรียน หรือองคาพยพอื่น เพราะมันต้องมีโรงเรียนแบบใหม่ ไม่ใช่โรงเรียนแบบตึกแบบที่ทำอยู่เดิม
มันเป็นโรงเรียนแบบที่ใครต่อใครอยากจะทำได้ ก็ต้องมีพระราชบัญญัติแบบใหม่ขึ้นมา
เอาอย่างนี้ใหม่ครับ ดันเรื่องนี้ใหม่ ผมมานั่งนึก ๆ เราไปขอดึงหน่วยงาน ๓ หน่วยที่คุยกันไว้กับ
อาจารย์ประภาภัทรแล้วเราพยายามคุยกัน เอา กศน. เอาการศึกษาเอกชนและอาชีวะ
เอา ๓ องค์กรดึงออกมาแล้วเอาทั้งหมดใครสนใจเข้าไปอยู่อันใหม่ผมว่ายาก อยู่ภายใต้กรอบเดิม
กฎระเบียบเดิม อยู่ภายใต้กระทรวงเดิม คานงัดใหม่มันยังอยู่ภายในจะงัดอย่างไร มันต้องออกมา
อยู่ข้างนอก เพราะว่าภาระ ๑๐ ล้านบาทยังอยู่ที่เขาเหมือนเดิม แต่ภาระอีก ๖๐ ล้านบาท
อันใหม่มันจะต้องเป็นองคาพยพที่เล็ก จี๋วแต่แจ๋ว แต่ต้องวิ่งคล่อง ไปจับมือเขาทั่ว ผมเคยใช้
หลักคิดนี้ ตอนนั้นนายกฯ สั่งให้สำนักงานผมติดตามเสด็จต้องมีระบบวิทยุสื่อสารซึ่งเชื่อมได้
ทุกอณูที่ท่านจะเสด็จ เขาส่งหน่วยงานไปศึกษาใช้เงินไป ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำกันอยู่ ๒ ปี
ไม่สำเร็จเพราะไม่มีเงินมากขนาดนั้น อาจารย์สุเมธกับอาจารย์เสนอ ยักซ์ไปทำให้เวลา ๒ เดือน
เขาทำกัน ๒ ปี แต่ให้เวลาผม ๒ เดือนแล้วไม่มีเงิน ทำอย่างไร ทำไปทำมาใช้วิธีแบบจี๋วแต่แจ๋ว
แล้วไปเกี่ยวกับเขาทั่ว จาก ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ผมทำแค่ ๒๑ ล้านบาท ใช้เงินแค่ ๒๑ ล้านบาท
ระบบนี้ใช้ได้ผลหมดเลย เพราะอะไร เราไปฟังเขาหมดเลย เราไปเกี่ยวกับระบบเครือข่ายเดิม
ที่เขา มีอยู่ทั้งหมด มันก็สามารถที่จะไปจัดการศึกษาได้ เหมือนกันอันนี้ไปจัดระบบสื่อสารได้

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๖

อันนี้ก็เหมือนกันก็ไปจัดการศึกษาได้เพราะทุกที่เขามีที่พร้อม แต่วิถีคิดใหม่อันนี้มันไม่ใช่เรื่อง
เกิดง่าย ๆ มันต้องไปปฏิรูปความคิดคน ซึ่งกลไกสื่อจะเป็นตัวสำคัญมาก อาจารย์ประกายภัทร
ไปเกี่ยวกับเครือข่ายสื่อเอาไว้บ้างแล้ว ซึ่งผมคิดว่าจำเป็น ต้องให้ความคิดคนหน่อย สมมุติมันเกิด
พระราชบัญญัติอันนี้มา ถ้า สนช. กับเราจับมือกัน อาจารย์ประกายภัทรก็ไปด้วย วันนั้นมีไป
๕ คน มีอาจารย์ประกายภัทร มีผม มีท่านประธานพรรค มีอาจารย์อมรวิทย์ แล้วมีอาจารย์สุวิทย์
ที่ไปคุยกัน แล้วท่านก็ให้นามบัตรไว้บอกผมเลี้ยงกาแพนนะ ท่านอาจารย์วิรุฬห์เสนอว่าถ้า สปช.
กับ สนช. จับมือแล้วทำพระราชบัญญัติออกมา ๑ ฉบับ บรรดาโรงเรียนที่ไม่อยากอยู่ในสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการก็จะมีที่ยืนทันที ทำพระราชบัญญัติใหม่ออกมาสักตัวหนึ่งซึ่งเป็นไปได้สูง
ก็ทีมท่านนี้ละ ๒ ท่านนี้ไปอยู่ใน สนช. อยู่แล้ว คือเป็นคนไปผลักดันแล้ว สนช. เขามี Power
ที่จะทำพระราชบัญญัติ เราทำข้อเสนอ เผลอ ๆ ไม่ต้องผ่านเราด้วยซ้ำไป สนช. ดันเลย
ประสานกันภายในแล้ว สนช. ก็ดันเรื่องนี้เกิดเลยก็เกิดได้ เชิญครับ

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐานกูร : คงจะเสริมที่ท่านประธานพูดกับท่านวิรุฬห์ด้วย
ถามท่านวิรุฬห์นิดหนึ่งว่าตอนนี้ที่ กศน. พ.ร.บ. โรงเรียนเขา Set เข้าที่หรือยัง หรืออย่างไรครับ
ในการยอมรับข้างบน คณะกรรมการชุดใหญ่

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : คิดว่าในเชิงเจตนารมณ์น่าจะเป็นจริงพอสมควร เน้นมา
ในเชิงบวกที่จะให้การสนับสนุน ทีนี้มองว่า ๒ เรื่อง Merge เข้าด้วยกัน ทำขับเคลื่อนเข้าไป
ด้วยกัน คิดในฐานะนายวิรุฬห์ก็แล้วกัน คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศมากกว่า หากมอง
ตามกลุ่มเป้าหมายเป็นตัวตั้ง ผมมองว่าทั้งในส่วนของผู้จัด ทั้งในส่วนของผู้รับบริการเราเคารพว่า
นี่คือคุณเป็นมนุษย์ ไม่ใช่ทรัพยากรมนุษย์อย่างที่เรียนนะครับ กรอบความคิดผมขยายตลอด
ทุกครั้งที่ประชุมที่ทำเรื่องนี้

ประธาน : ทีนี้ถ้าเราทำหลักการให้ชัดในกลุ่มเรา แล้วนัดท่านข้าวกันเลย
เพราะท่านบอกว่าท่านจะเลี้ยงกาแพ มีอาจารย์ประกายภัทร มีผม เตียวอาจจะไปเรียน
ท่านประธานพรรค ก็ยังป่วยอยู่อย่าเพิ่งไปใช้ท่านก็ได้ ก็กลุ่มเล็ก ๆ เรา ขอให้ท่านเลี้ยงกาแพ
ก็ได้ เราก็มีทีมภายในอยู่แล้ว ก็ทำหลักการให้ตรงกันพระราชบัญญัตินี้ก็จะเกิดทันทีเลย

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๗

เป็นไปได้ไหม กับ สนช. เลย คืออันนี้ก็จะเกิด วันที่ ๑๔ จะพูดเรื่องนี้กัน มีอาจารย์ประกาภัทร มีผม มีอาจารย์อาจอง ชุมสาย คือผมว่าโรงเรียนเหล่านี้ แม้โรงเรียนอาจารย์ประกาภัทรเอง ก็คงอยากจะออกมาเต็มแก่แล้ว อาจารย์อาจองก็เปื้อ เอาง่าย ๆ โรงเรียน ตชด. ๑๙๕ โรงเรียนสมเด็จพระเทพฯ ก็ทรงพระบ่น ทรงพระเอียนเต็มแก่กับระบบใหญ่ซึ่งมันแข็งตัวมาก มันไม่เหมาะกับโรงเรียนที่เขามีวิธีคิดที่เป็นนวัตกรรม อะไรที่เป็นนวัตกรรมมันเกิดขึ้นภายใต้ โครงสร้างแบบนี้ไม่ได้เด็ดขาด เพราะฉะนั้นถ้าเราต้องการให้โรงเรียนมีพัฒนานวัตกรรมทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์หรืออะไรก็ตามมันต้องให้อิสระเขามากทีเดียว เพราะฉะนั้นอันนี้ ก็จะเป็นไปได้ เมื่อก็อจารย์ยกมือหรือเปล่า เชิญครับ

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐานกูร : ครับ คือผมดูเรื่องการเดินเคลื่อนเรื่องนี้ นะครับ กศน. เขาทำ พ.ร.บ. นี้แล้วละ ผมทราบภายในว่าท่านตวงท่านขับเคลื่อนอยู่ แต่เฉพาะ กศน. เองก็ออกแรงยากเหมือนกันเพราะว่ามันไม่มีบรรยากาศที่จะทำให้ได้ แต่ถ้าผนวกองค์กรของภาคี เครือข่ายเข้ามาเป็นญาติ Match กัน ผมว่าอันนี้เป็นพลัง วันนั้นคุยกันในลักษณะ สช. ที่พูดถึง เมื่อกี้ว่าวันนี้ สช. จริง ๆ ตัวองค์กรข้างบนแทบไม่มีความหมาย อาจจะมีคือตรงที่ ๓ จังหวัด ภาคใต้ส่วนหนึ่งที่เขาเมืองครของเขเองเป็น สช. จังหวัดและอำเภอด้วย แต่นอกนั้นฝากไว้กับ การศึกษาขึ้นพื้นฐานทั้งหมด และส่วนกลางก็ดูแลเฉพาะโรงเรียนบางส่วน เขามีลักษณะอยู่ ๓ งานใน สช. นะครับ คือ ๑. โรงเรียนเอกชนที่เป็นพื้นฐาน ๒. โรงเรียนเอกชนที่เป็นอาชีวะ แล้วก็ ๓. โรงเรียนตามมาตรา ๑๕ (๒) เป็น ๒ ระบบ ๓ งานนี้เป็นหัวใจของกิจกรรมของ สช. เขา แต่ว่าในบทบาททำไม่ได้ ทำไม่ถูก เป็นรูปแบบเดียวคือ สช. ที่ทำเอกชนกับนอกระบบทำอยู่ ถ้าหากว่าเป็นอย่างนี้ ผมว่าถ้าเราจะมองดูแล้ว อย่างนอกระบบนี้ก็เป็นวิธีการนอกรูปแบบ เหมือนกับโรงเรียนกวดวิชา โรงเรียนดนตรี ก็จะมาอยู่ในองค์กรตรงนี้ พื้นฐานกลับไปพื้นฐาน อาชีวะก็ไปอาชีวะ ตรงนี้ก็จะไม่มีข้างบน ก็จะแข็งขึ้นมา องค์กรภาคีเครือข่ายนี้จะมีพลังในการที่จะ เข้ามาสร้างบรรทัดฐานทางการศึกษา ยกกระดับความทั่วถึงทั้งหมดเกิดกลไกขึ้นมา แล้วเราก็เป็นแกนกลาง เป็นผู้ประสานงานกลางที่จะเชื่อมโยงในเรื่องงาน เรื่องบุคลากร เรื่องเชิงรับ นโยบายจากภาคีบ้างมาทำงาน ผมว่ากลไกนี้จะยิ่งใหญ่มาก แล้วก็โจทย์ของ ๖๐ ล้านคนนี้

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๘

ไม่ต้องพูดถึงเลย และมีคนอีกเยอะที่จะเข้ามาครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นในช่วงต้นผมว่า ยึดแกนนี้เป็นหลัก แกน กศน. แล้วก็เรามาคุยกัน ผมทราบภายในว่าวิทยาลัยชุมชนเขาก็อยากมาครับ เพราะว่าอยู่ตรงนั้นเขาไม่โตเลย ซึ่งความจริงตอนปฏิรูปผมพูดค้ำแล้วว่ารูปแบบของคุณ เป็น กศน. แต่เขาไม่เชื่อ ตอนหลังคุยกันแล้วเห็นว่าจะออกมา แล้วจะปรับตัวเป็นมหาวิทยาลัยด้วยซ้ำ ซึ่งฟังอะไรไม่ได้สำหรับประชาชน ผ่านแล้วนะครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องถึงนะครับ แต่ว่าพวกผม ที่อยู่ในนั้นมี กศน. ไปอยู่หลายคนเขาพูดว่าเขาอยากจะทำทางนี้กัน แต่ว่าในเชิงนโยบายผมไม่ทราบ อาจเป็นความรู้สึกส่วนบุคคลก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุด ๒ ส่วนนี้นะครับ แล้วก็ สข. บางส่วน ที่จะมาผมว่าเราไปได้ ถ้าเป็นอย่างนี้ผมอยากขออนุญาตท่านประธานว่าเราเอาคณะขึ้นมา คิดงานร่วมกับทางท่านวิรุฬห์ด้วยว่าจะจัดระบบอย่างไรแล้วก็คุยตามที่ท่านว่านะครับ แล้วก็ เอาผู้ที่มีบทบาท เช่น ท่านตวง ท่านวิวัฒน์เองก็โอเคอยู่แล้ว อาจารย์ประกายภัทรก็ติดอยู่แล้ว และท่านอื่นอีกในกรรมการการศึกษาก็น่าจะไปได้ เพราะเขาจะมองเห็นประเด็นเดียวกัน ถ้าดูเอกสารที่มาก็เป็นในระบบทั้งหมดเลยในนี้ไม่ได้มองถึงภาคประชาชนเลย ผมคิดอย่างนี้นะครับ

ประธาน : ท่านประกายภัทรคิดอย่างไรเชิญครับ

นางประกายภัทร นิยม : ดิฉันมองในเชิงเป็นโอกาส เป็น Opportunity ในครั้งนี้ แต่ก็มีจุดอ่อนอยู่เหมือนกัน เราก็ต้องมองทั้ง ๒ ด้านด้วย เป็นโอกาสหมายความว่า การมาสร้าง Platform ใหม่ วิธีการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผู้จัดการศึกษาที่กว้างขวาง แต่ที่นี้เราต้อง ระมัดระวังตรงที่ว่าอย่าผลไปซ้ำรอยเดิม คือเราไม่ได้ออกมาเพื่อมาเป็นผู้จัดรายใหญ่ แต่เรา ออกมาเพื่อมาเป็นผู้สนับสนุนเพื่อเกิดการจัดอย่างหลากหลายและกว้างขวาง เพราะฉะนั้น ตัว Platform ที่เกิดใหม่นี้มันจะไม่ใหญ่มาก มันจะไม่ได้เป็นศูนย์รวมอำนาจ แต่มันจะเป็น ตัว Facilitate เป็น Regulator กำกับนโยบาย ดูแล สนับสนุนให้เกิดการจัดการศึกษา อย่างหลากหลายมากเลย ตรงนี้ละ คืออำนาจในทางโลกอาจจะไม่มากแต่บุญบารมีอาจจะสูง เป็นทำนองนั้น คือบุญบารมีจะสูงเอาจริง ๆ เพราะว่าการทำให้คนเกิดการเรียนรู้ แล้วก็เกิด การเรียนรู้ในทางเป็นสัมมาทิฐินี้เป็นเรื่องที่ได้บุญมาก เพราะฉะนั้นดิฉันว่าเราใช้โอกาสให้เป็น แล้วก็อย่าผลอให้เราไปติดกับแบบเดิม ดิฉันว่ามีวิธีการที่ปลอดภัยคือท่านร่างกฎหมายอันนี้เลย

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๙

ร่างคล้าย ๆ เป็น พ.ร.บ. ชื่อการศึกษาเพื่อมวลชนอะไรก็แล้วแต่ให้ชื่อมันกว้างขวางไว้ เปลี่ยนชื่อ
เลยคะ คือเราพูดกันว่าเอา กศน. มา เอา สช. มา คือเอามาแต่ร่างทรง แต่ว่าเรามาหลอมรวมใหม่
แล้วก็ลองเขียนกฎหมายใหม่ แล้วคุยกันบนฐานของกฎหมายใหม่ที่ใช้ ไม่ใช่ ใช้อย่างไร เชื่อกัน
อันนี้มันจะเป็นรูปธรรมแล้วก็เร็วขึ้น เพราะฉะนั้นต้องมีมีร่างขึ้นมาคนหนึ่งที่มานั่งฟัง Concept
ของเราพวกเราให้ชัดเลยว่าเราจะเอาอย่างไรแน่ เหมือนอย่างที่ดีฉันกับท่านผู้ว่าฯ ธีระประชุมกัน
เมื่อวานนี้ พอนักกฎหมายมาฟังเรา หน้า ๆ เข้าเขา Get เลย เขาจับได้ว่าอันนี้ร่างตาม
รัฐธรรมนูญใหม่ รัฐธรรมนูญใหม่ว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นมันต้อง Follow Concept อย่างนี้ ๆ
องค์กรต้องออกมาเป็นแบบนี้เขาก็จะเข้าใจ ทีนี้พอร่างออกมาก็จะได้วิธีการ ได้โครงสร้างของ
องค์กรนี้ ได้องค์ประกอบว่าเป็นอย่างไร ได้แนวทางการทำงาน ได้หมดเลยทุกอย่าง มันก็จะชัดขึ้น
ดีฉันว่าถ้าทำให้เร็วท่านต้องร่างเป็นกฎหมายก่อนแล้วค่อยไปคุย สนช. เขาเก่งอยู่แล้ว
เรื่องกฎหมายเขาค่องอยู่แล้ว เขาไม่ต้องใช้เวลาานนหรรอก เพียงแต่เราจัดคณะทำงาน
แล้วก็คุยเรื่อง Concept แนวทางให้ชัด ฝันให้สุดไปก่อนแล้วนักกฎหมายเขียนออกมา ตอนนี
ถกกันได้แล้ว

ประธาน : เชิญคุณปิยาภรณ์ครับ

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : ขอบคุณคะท่านประธาน จริง ๆ ก็ขอบคุณอาจารย์
ประภาภัทรที่พูดก่อนหน้าดีฉันกังวลเรื่องเดียวกับท่านเลยก็คือว่าจะเป็นห่วงว่าเหมือนเอาหลาย ๆ
หน่วยงานเอากลับเข้าไปอยู่ในร่ม กศน. แบบนี้มันก็จะเป็นการรวมศูนย์อย่างที่อาจารย์ประภาภัทรเตือน
แต่ถ้าถ้าใช้ กศน. เป็น Platform แล้วก็เอาหลายหน่วยที่เราคิดว่าจะรวมตัวกันทำงานเราคิดใหม่
แล้วก็ Design ใหม่ แต่ใช้ Platform นี้เพราะว่ามันเอื้อให้เรา แบบนี้ก็จะประโยชน์ แล้วก็
อย่างที่ว่าที่หานักกฎหมายเข้ามาช่วยคิด หลักการที่ดีฉันคิดว่าน่าจะยึดเอาไว้ก็คือรวมตัวกันแล้ว
ต้องเล็ก ปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ปฏิรูปแล้วหน่วยงานกลางต้องเล็ก แต่ว่าทำหน้าที่สนับสนุน
ให้หน่วยปฏิบัติ Operation คล่องตัว แต่ถ้าปฏิรูปแล้วหน่วยงานกลางใหญ่ดีฉันว่าหลังจากนี้
ก็ต้องมีคนลุกขึ้นมาบอกว่าขอปฏิรูปการศึกษาอีก เพราะว่ามันก็เหมือนกับเปลี่ยนคน ผู้มีอำนาจ
ที่จะสั่งการไปเป็นอีกหน่วย แล้วเหมือนเดิมทุกประการ แบบนี้คงไม่เข้าที่ แต่ถ้าจะเปลี่ยนแล้ว

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๔/๑๐

ให้คณะกรรมการชุดนี้ฝากชื่อเอาไว้กับแผ่นดินต้องเรียกว่าเปลี่ยนแล้วหน่วยงานกลางต้องเล็ก
แต่ทำหน้าที่สนับสนุนให้หน่วยปฏิบัติทำงานได้คล่องตัวมากขึ้น ตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญนะคะ

ประธาน : ประเด็นอันนี้มีใครจด เดี่ยวต้องประมวลแล้วสรุปเรื่องนี้ให้ชัด
เพราะว่าเดี๋ยวต้องเร่งทำพระราชบัญญัติออกมา จดไว้ครบถ้วนนะ

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : ประเด็นในหัวข้อที่ ๒ ที่บอกว่าจัดตั้งคณะกรรมการ
ภาคีเครือข่ายการศึกษาและพัฒนามนุษย์ทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด อันนี้ท่านเสนอว่า
ให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งคณะกรรมการอันนี้เลย ดิฉันมีข้อกังวลนิดเดียว ก็คือว่า
เรื่องของการประกาศแล้วก็จัดตั้งคณะกรรมการมีหลายชุดเหลือเกินในประเทศไทยนี้ แม้กระทั่งใช้ชื่อว่า
สมัชชาก็มีหลายสมัชชา แต่สมัชชาที่ Work หรือคณะกรรมการที่สร้างการมีส่วนร่วมที่ Work
เท่าที่ดูตอนนี้ก็มีเรื่องของสุขภาพที่เรียกว่าค่อนข้างที่จะ Claim ได้ว่าสร้างการมีส่วนร่วมได้จริง
แล้วก็ทำให้บางหน่วยงานที่อยากจะไปใช้กลไกภาคประชาชนทั้งระบบเข้ามาปรึกษาหารือ
ก็ใช้กลไกของสมัชชาสุขภาพมาร่วมคิด แต่ในขณะเดียวกันก็มีหลายสมัชชาที่ดิฉันขออนุญาตไม่เอ่ยนาม
เพราะเดี๋ยวจะไปพาดพิงในเรื่องที่ไม่ดี ก็คือว่า พ.ร.บ. มีจริงค่ะ หลายกระทรวงด้วยที่ทำ พอมี พ.ร.บ.
แล้วมันเป็นการจัดตั้ง รากตั้ง แล้วก็พอมารวมตัวกันแล้วก็ประชุมตาม พ.ร.บ. กำหนดปีละ
๒ ครั้ง หรือปีละครั้ง ทำแล้วมีตั้งงบประมาณด้วย ก็ใช้งบประมาณของรัฐนี่ละ ภาษีของเรานี่ละ
เสร็จแล้วผลลัพธ์ล่ะคะมันไม่มีอะไร เราอยากเห็นแบบนี้หรือไม่ ดิฉันคิดว่าพวกท่านไม่อยากจะเห็นหรอก —

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๑
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

แต่เราอยากที่จะบอกว่าภาคีเครือข่ายการศึกษาและพัฒนาคนหรือบางท่านอาจจะใช้คำว่า
สมัชชาท่านอยากเห็นอะไร ท่านอยากเห็นเครือข่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ เครือข่ายต่าง ๆ ประชาชนคน
ทั้งมวลรวมทั้งผู้ปฏิบัติ operation ในพื้นที่มาร่วมกันคิดแล้วก็ร่วมกันเสนอว่าคนไทยเรามีสิทธิ
อะไรเรื่องการศึกษาบ้าง สุขภาพยังมีบอก บอกพร้อมทั้งหลาย สายตาบอกเขาก็บอกเขามีสิทธิ
ความเป็นมนุษย์ที่รัฐจะต้องดูแล เรื่องการศึกษาพัฒนาคนของชาติคนทุกกลุ่มเขาก็ต้องลุกขึ้นมาพูดได้
และความต้องการก็ไม่เหมือนกัน เราอยากเห็นการรวมตัวกันเพื่อที่จะร่วมกันผลักดันแล้วก็แสดง
เจตจำนงแบบนี้ แต่ถ้าหากเป็นเครือข่ายลากตั้งขึ้นมาดิฉันยกตัวอย่างเรื่องของโรงเรียน กรรมการ
โรงเรียนก็เป็นกรรมการที่ผู้บริหารโรงเรียนลากตั้งเข้ามา ดิฉันเคยหลุดเข้ามาเพราะว่าผู้ปกครอง
เขาเลือกดิฉันเข้ามา เป็นคนเดียวในคณะกรรมการโรงเรียน ที่ท่านพูดมาทั้งหมดดิฉันไม่ได้ฟังเลยว่า
แล้วนักเรียนได้ประโยชน์อะไร เพราะท่านพูดแต่คุณครูได้ประโยชน์อะไร โรงเรียนได้ประโยชน์
อะไร ดิฉันเป็นเสียงผู้ปกครองคนเดียว สุดท้ายบอกว่าดิฉันพูดมากเหลือเกินไม่เชิงแล้ว นี่คือ
เครือข่ายลากตั้งซึ่งดิฉันคิดว่าเราไม่ควรจะกลับมาอ่อนรอยแบบนี้ ถ้าจะทำให้ดีทำอย่างไร
จริง ๆ แล้วมีหลาย ๆ เรื่องที่จะเข้ามา หลายท่านพูดถึงกระบวนการที่จะให้ความรู้ประชาชน
กระบวนการที่ดิฉันกับ สศค. พยายามทำเป็นความพยายามเล็ก ๆ เท่านั้นเองที่จะพยายามชวน
เครือข่ายต่าง ๆ มาร่วมคิด เมื่อมีคนที่จะเข้ามามาร่วมคิดกับเราก็เริ่มที่จะมีความรู้สึกของการเข้าร่วม
ดิฉันคิดว่าระหว่างที่เราทำ พ.ร.บ. หรือว่าทำระบบ regulator ต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมของ
mass ไปพร้อม ๆ กัน เท่าที่ดิฉันได้เรียนรู้จากทางสุขภาพจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสร้าง
การมีส่วนร่วมแบบนี้คู่กันไป เพราะฉะนั้นระหว่างที่ท่านเขียน ๒.๑ ในเรื่องกระทรวงศึกษาธิการให้
ทำอะไรบ้าง ให้ประกาศอะไร มีบทบาทอะไร แต่ต้องเขียนให้เห็นภาพว่าใครรับผิดชอบในการสร้าง
การมีส่วนร่วมแบบนี้ มันไม่มีกลไกในการสร้างการมีส่วนร่วม ตรงนี้อาจจะต้องเป็นส่วนที่เพิ่มเติม
เข้ามา และเราต้องเห็นความสำคัญและให้บทบาทเขาค่อนข้างเยอะ หลังจากคณะกรรมการชุดนี้
จบใน ๑ ปีดิฉันคิดว่ากลไกแบบนี้จะต้องทำงานอีกยาว

ประธาน : ตัวกลไกชุดที่จะลุกขึ้นมาทำ regulator จะเป็นกลไกในการทำการ
ขับเคลื่อนให้เกิดสมัชชาไปด้วย หรือควรจะแยกจากกัน คำถามที่ ๒ คงต้องมีเรื่องการสนับสนุน
ด้านการเงินในการขับเคลื่อนสมัชชา ควรจะมีกลไกเฉพาะหรือใช้หน่วยเดียวทำ ๓ อย่าง ควรจะ
อย่างไรไม่ทราบ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๒
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

นางประภาภัทร นิยม : ที่เราร่างไว้ในกฎหมายชุดใหญ่ที่เป็นชุดของ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติเราจะพ่วงเอาสมัชชาเป็นชุดหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นคงต้องแยกกันว่าสมัชชาจะทำหน้าที่ตรวจสอบ คานดุล ตรวจสอบเชิงคุณภาพ ตรวจสอบความโปร่งใส เพราะฉะนั้นไม่ควรจะไปอยู่ที่เดียวกับหน่วยที่ regulator ตามหลักต้อง แยกกัน

ประธาน : อาจารย์ประภาภัทรเป็นประธานคณะอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ว่าด้วยเรื่องนี้อาจารย์บอกคร่าว ๆ ว่าเดินไปถึงไหนจะได้สัมพันธ์กัน

นางประภาภัทร นิยม : ตอนนี้อยู่กฎหมายชุดแรกที่เราต้องเร่งออกมาแล้วก็เอาเข้า สภาให้เร็วที่สุดก็คือชุดของคณะกรรมการใหญ่ก่อน แล้วคณะใหญ่ก็จะไปทำหน้าที่ในการออก กฎหมายอื่น ๆ หรือว่าไปแก้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ไปทำอะไรต่อมิอะไร ก็ต้องมีอะไรที่ออกมา ได้เร็วที่สุดก่อนและเป็นกลไกหลักเอาไว้ก่อน ในชุดกลไกหลักเราพูดถึงสมัชชากับหน่วยที่จะบริหาร การเงินการคลังที่เป็น Demand-side Financing แต่เรายังไม่ได้พูดถึงเรื่องของสถาบันวิจัยระบบ การศึกษาซึ่งแยกออกไปอีกอันหนึ่ง อันนี้ก็เป็นที่ประเด็นเอาไว้ลองดูว่าในภาพรวมของกฎหมาย ทั้งหมดจะต้องมีอะไรเกิดใหม่ขึ้นมาบ้าง และความสัมพันธ์ที่จะต้องไปเชื่อมโยงกันจะเชื่อมอย่างไร เพราะว่าคณะกรรมการใหญ่จริง ๆ แล้วทำเรื่องกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ แผนพัฒนาการศึกษา ตรงนั้นนโยบายมาจากไหนก็ต้องมาจากสมัชชาส่วนหนึ่ง มาจากเรื่องการบริหารการเงินอีกส่วนหนึ่ง มองในเชิง input และ output ด้วย มอว่าใส่เข้าไปแล้วออกมาแล้ว ประโยชน์ในแง่การพัฒนาสังคมคุ้มหรือไม่อย่างไร และมาจากวิจัยระบบการศึกษา เพราะว่าข้อมูล ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ และข้อมูลอย่างมีเป้าหมายไม่ใช่หาเอาไว้เพื่อใช้แต่ว่าต้องเป็นข้อมูลที่เร คิดว่าต้องเข้าสู่ระบบของการจัดการศึกษาแบบไหน คุณภาพอย่างไร เพราะฉะนั้นนโยบายมาจาก ๒-๓ ส่วนนี้ ที่จริงมีความเกี่ยวข้องกันแต่ก็ต้องมีอิสระจากกัน ถ้าพูดถึงกฎหมายที่จะออกมาเป็น หน่วยงานใหม่เพื่อบริหารจัดการใหม่ก็จะเป็นอีกเรื่องหนึ่ง จะไม่ไปเกี่ยวกับคณะกรรมการชุด ใหญ่ แต่จะเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่ต้องไประบุใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ เพราะฉะนั้น พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติจะต้องมีการปรับแก้แล้วก็ใส่กลไกที่เกิด ใหม่ทั้งหลายเอาไว้ในนั้นด้วย ก็ต้องไปดูกัน ทีนี้จะเอาเข้าในคณะอนุกฎหมายก็ได้แต่อยากให้ที่มา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๓
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

มาจากทางนี้มากกว่าแล้วเอาไปดูกันโน้นแล้วเข้าคณะใหญ่อีกที เอาไปดูในคณะอนุกฎหมายเพื่อ
ไปจัดความสัมพันธ์ของชุดต่าง ๆ เข้าหากัน

ประธาน : เพื่อให้งาน smooth และสานกันได้เราตั้งเป้าว่าเสร็จวันไหนตัว
โครงสร้างนี้ กลไกที่เราจะพัฒนาขึ้นมาแล้วไปเสนอในคณะอนุกฎหมายเพื่อดูภาพรวมไม่ให้
overlap กัน ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีกัน พอชัดเราค่อยนัดคุยกับ สนช. ถ้ายังไม่ชัดก็ไม่รู้จะไปคุย
อะไร

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ผมมี ๒ ประเด็นนะครับ ประเด็นที่ ๑ เรื่องความกังวลใจ
ว่าพอสร้างองค์กรใหม่จะเป็นตัว regular เข้าไปทำงานกำกับเกินไป แต่โดยธรรมชาติ กศน. ตั้งแต่
เป็นกองการศึกษาผู้ใหญ่ สมัยก่อนยังไม่มี กศน. จังหวัด ฝ่ายการศึกษาจังหวัด อำเภอ ครู ๑ คนก็
ตั้งเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ กศน. เพียงแต่ไปแนะนำ กิจกรรม กศน. จะฝากไว้กับประชาชน ผู้นำที่
รับผิดชอบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ กศน. มีค่อนข้างน้อยมากสำหรับ
การกำกับดูแลเชิงระบบระเบียบ เพราะว่าต้องยืดหยุ่นอยู่แล้ว

ประเด็นที่ ๒ เรื่องนี้ผมว่า ๒ ส่วนต้องผสมกันแล้วค่อนข้างชัดเจนเรื่องบทบาท
๑. เพื่อชี้แจงข้างบน ๒. เอาหน่วยรวมเพราะอะไรเหตุผลต้องชัดเจน และเกิดอะไรกับการพัฒนา
กลุ่มเป้าหมายที่ยังขาดโอกาส ขณะเดียวกันก็ทำร่างเป็นสาระบัญญัติก่อนเพื่อให้เห็นว่าภารกิจ
ต้องเป็นอย่างไรในแนวคิดใหม่ ต้องชัดในสาระที่จะบัญญัติออกมาก่อนเพื่อจะทำเป็นกฎหมาย
และที่สำคัญสถานศึกษาใหม่ตาม พ.ร.บ. นี้ต้องเป็นนิติบุคคล เมื่อเป็นนิติบุคคลก็มีความเบ็ดเสร็จ
ในตัวเองที่จะทำงานให้ครบวงจรได้ ส่วนหน่วยงานก็ส่งเสริมสนับสนุนเป็นหลัก เพราะฉะนั้น
ความชัดเจนต้องมีขึ้นแล้วก็ร่างภารกิจขึ้นมาโดยสาระสำคัญของท่านที่ต้องการให้ปรากฏ
บทบาทหน้าที่ตรงนี้ ตรงโน้นก็มีสาระสำคัญแล้วก็มา match กัน ฝ่ายกฎหมายเขาไม่เข้าใจหรอก
ถ้าเราทำไม่ชัดว่าต้องการให้เป็นอย่างไร เขาจะเขียนให้ชัดครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นผมรบกวนคณะเดิม ๔-๕ ท่าน ที่คุยกันโน้นไว้แล้วทำมา
ใหม่ให้ชัด และมีประเด็นข้อกังวลและข้อเสนอแนะด้วยแล้วสรุปเหมือนรายงานของคณะอนุ
กรรมการเพื่อเสนอสภาใหญ่ แต่ว่าเป็นรายงานของอนุฯนี้แล้วเอารายงานฉบับนี้ไปประสานกับอนุ
ชุดกฎหมาย ทำบันทึกจากอนุฯนี้ถึงอนุฯนี้เพื่อที่จะประสานกันในเรื่องแง่มุมกฎหมาย แต่เราทำ
หลักการให้ชัด ถ้ามีพระราชบัญญัติประกอบด้วยก็เอา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๔
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : พ.ร.บ. ไม่ต้องห่วงนะครับเพราะมีร่างอยู่แล้ว ใส่เข้าไป
ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของเราว่าให้เกิดอะไรขึ้น

ประธาน : ชุดของอาจารย์ประกายพรเร็วมากนะครับ ถ้าเราเร็วก็จะเข้าไปผนวก
ของเขาเร็วเพราะมีที่มกกฎหมายและอาจารย์วิริยะเป็นคนทำเรื่องนี้และเขาเข้าใจเรื่องพวกนี้อยู่
แต่เรานำเสนอเป็นหลักฐานไปไว้แล้วประกอบเวลาติดขัดก็เอามาประกอบเปิดแนวทางดู

นางประกายพร นิยม : คณะที่จะร่างช่วยเขียนหลักการและเหตุผลเบื้องต้นให้
ชัดเจนนะคะ อ่างมาเลยเพราะอะไรจึงต้องมีหน่วยนี้ขึ้นมา มีแล้วจะดีอย่างไร แก้ปัญหาอะไร
แล้วก็ไปร่างตัวโครงสร้างคร่าว ๆ ก่อนก็ได้ก่อนที่จะไปเป็น พ.ร.บ. น่าจะได้ ทำเป็นสารบัญญัติ
เช่น โครงสร้างของหน่วยงานนี้เป็นอย่างไร มีใครทำหน้าที่อะไร แปลงหน่วยงานเดิมมาจาก
หน่วยงานไหน เขียนคร่าว ๆ มาก่อน

ประธาน : ทำเหมือนรัฐธรรมนูญก็ได้ เอาตัวอย่างรัฐธรรมนูญมาดูจะมีสารบัญญัติ
อยู่ด้านซ้าย ด้านขวาก็จะเป็นเจตนารมณ์ ต้องมาขออนุมัติที่ประชุมอีกรอบครั้งหน้าได้ไหม

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ผมเสนอออกเตอร์วิรุฬห์อีกท่านหนึ่ง

ประธาน : อาจารย์วิรุฬห์เมตตาด้วยนะครับ

เลขานุการ : อาจารย์วิรุฬห์ไม่ได้เป็นตัวแทนของคนที่ร่าง พ.ร.บ. การศึกษา
นอกโรงเรียนทั้งหมดใช่ไหมคะ เพราะอาจารย์บอกว่าเราเสร็จที่นี้แต่อีกเรื่องที่เราจะไปตั้งวงคุย

นางประกายพร นิยม : ตรงนั้นอีกวงหนึ่งคะ ถ้ามีแรงก็ไปจัดประชุมคล้าย ๆ เริ่ม
ชาวเสียงทำความเข้าใจกับคนในแวดวงของคนใน กศน. หรือให้สำนักปลัดจัดสัมมนาเรื่อง กศน.
จะขยายบทบาทอย่างไรก็ว่าไป อันนั้นเรื่องหนึ่ง แต่เรื่องคนร่างอีกเรื่องหนึ่งอย่าไปปนกัน ไม่ใช่คุณ
จะต้องไปรอให้ทางนั้นเขาโอเคแล้วมาร่าง

ประธาน : ที่เราคุยว่าจะไปร่วมมือกันนั้นก็เรื่องหนึ่ง แต่อันนี้เรื่องด่วนกว่า
รบกวนช่วยกันดันเรื่องด่วนกว่าเพื่อจะให้ไปประสานกับภาพแมคโครคือภาพใหม่ที่เขียนใน
รัฐธรรมนูญ

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : ผมคิดว่าอาจารย์ประกายพรน่าจะเป็นกลไกเชื่อมตรงนี้ได้ดี
ผมคิดว่าอย่างนั้น ฌ วันนี้ในกระทรวงศึกษาธิการ ผมอยากจะไปพบท่านที่ห้อง

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๕
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

นางประภาภัทร นิยม : คุยกับท่านปลัดไปแล้วรอบหนึ่ง ท่านปลัด get แล้วโอเคเดี๋ยวนี้
คุยกันอยู่ว่าจัดสัมมนาแล้วเอาเครือข่ายเราเข้ามาร่วมสัมมนากันสักวันหนึ่ง เพราะฉะนั้นตรงที่เรา
ร่างไว้เราไม่ต้องไปรอใคร เราไม่ต้องไปบอกว่าฉันจะร่างแล้ว เมื่อถึงวันนั้นบางที่อาจจะต้องเอา
ตุ๊กตาไปให้เขาดูด้วยซ้ำ

เลขานุการ : ตัว พ.ร.บ. เราเริ่มที่จะร่างและเริ่มปรับโครงสร้างใหญ่แล้ว เรามาถึง
มาตราที่เกี่ยวข้องกับกองทุนและสมัชชา อาจารย์ยักษ์บอกว่าเราน่าจะมีการนัดประชุมกับผู้ที่มี
ประสบการณ์ในการทำสมัชชาสุขภาพ เราน่าจะได้ทำงานร่วมกัน เพราะว่าใน พ.ร.บ. การศึกษา
ใหม่ที่ใช้ตลอดชีวิตเป็นตุ๊กตาแต่เราปรับการศึกษาและพัฒนาหมดแล้ว จะมีเรื่องกลไกสมัชชาภาคี
เครือข่ายด้วย และมีเรื่องของกลไกกองทุนด้วย เมื่อสักครู่อจารย์รุ่งโรจน์บอกว่าเราอาจจะไม่ต้องมี
พ.ร.บ. กองทุน หรือ พ.ร.บ. สมัชชาแยกต่างหาก แต่ว่าสามารถไปเสริมในมาตราที่จะขับเคลื่อน
ภาคของการศึกษาและพัฒนามนุษย์ชุดใหญ่ได้เพราะตอนนี้เราถึงเรื่องนี้ เราอยากจะรู้ว่าเราจะไป
ทำงานร่วมกับใครได้เพื่อจะได้คำตอบตรงนี้ด้วย

ประธาน : มี ๒ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ เราจะไปทำงานร่วมกับเครือข่ายที่เราจะ
จัด workshop อันนี้ เพราะกลุ่มนี้เป็นเครือข่ายที่มีประสบการณ์สูงที่สุด ๑๕ ปีเขาทำมา ๗ ปีกว่า
ถึงมีพระราชบัญญัติ เขาร่างรายชื่อกันมาจะมีตัวจริง ถ้าไปต้นพระราชบัญญัติออกแล้วประกาศแล้ว
ไปตั้งจะไม่มีตัวจริง จะมีตัวปลอมมานั่งเต็มไปหมด นี่คือประสบการณ์ของสมัชชาสาธารณสุขเขา
แนะนำมา เราก็เห็นแล้วก็จริงหลายพื้นที่ ก่อนตั้งตัวจริงทำงานกันฟรีๆ พอมีกฎหมายมาตัวจริง
ถูกตีบหมดมีแต่ตัวปลอม อันนี้ก็ประเด็นซึ่งเราเจอของจริงเจ็บปวดมาแล้ว อันนี้ก็ประเด็น
ประสบการณ์หนึ่งซึ่งไปเชื่อมได้

ประเด็นที่ ๒ ถ้าในพระราชบัญญัติมี ๒ เรื่องมาผูกกัน เช่น ผูกกับเรื่องการเงินด้วย
มันก็จะซ้ำกว่าใหม่ ถ้าเราแยกอะไรที่เป็นเรื่องซ้ำ คือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินรัฐบาลต้อง
มีหนังสือไปถามหน่วยงานนั้นหน่วยงานนี้ คือเดี๋ยวเขาจะตอบมาว่าไม่เอา เพราะฉะนั้นควรจะเอา
พระราชบัญญัติไหนที่เป็นตัวเบาะแยกออกไปก่อนจะได้ผ่าน อย่างนี้ดีไหม เชิญอาจารย์ประภาภัทร

นางประภาภัทร นิยม : ทางนี้ส่งสัญญาณก็ดีนะคะ ไม่อย่างนั้นชุดใหญ่ร่างไปจะ
เป็นอีกแบบหนึ่ง ถ้าสมัชชายังไม่ยกร่าง พ.ร.บ. จะรอก่อนหรือเปล่า จะให้เกิดกลุ่มขับเคลื่อนก่อน

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๖
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

หรือเปล่า แต่ว่าในมุมมองของกลุ่มที่ร่างกฎหมายมองว่ามันเป็นโอกาสแต่ก็ล่อแหลม อย่างที่ว่าเป็นคือ ถ้าออกมาก่อนแล้วยังไม่มีตัวจริงเสียงจริงที่ต่าง ๆ ก็จะเป็นต้องไปจัดตั้ง ที่นี้จะส่งสัญญาณอย่างไร ท่านธวัชเห็นร่างที่ส่งมาแล้วใช้ไหมคะ พูดเรื่องนี้ไว้เรียบร้อยแล้วสมัชชา ที่นี้จะให้พูดว่าให้ คณะกรรมการชุดใหญ่ไปสนับสนุนให้มีเฉย ๆ แต่อันนี้ร่างไว้ขณะที่สมัชชาต้องจัดประชุมปีละ ๒ ครั้ง ลงรายละเอียดไว้เรียบร้อยแล้ว อาจารย์พนิดาช่วยเอาสำเนามาแจกที่ประชุมด้วย

ประธาน : การไปเร็วก็มีข้อดีแต่ถ้าก็มีข้อเสีย ถ้ามีสมัชชาตั้งไว้เป็นทางการแล้วนี่ คนที่ทำงานจริง ๆ ก็จะไม่มีการยื่นไปเบียดเขาออกไม่ได้อีกอันนี้ก็เป็นประเด็นปัญหาอีกหลายพื้นที่ที่เคยมีมา

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐานกูร : ระหว่าง พ.ร.บ. สมัชชา กับ พ.ร.บ. องค์การที่จะเอามาให้ทางหน่วยทางเลือกเข้าไปอยู่ ตรงทางเลือกที่อยู่เป็น พ.ร.บ. งบประมาณด้วยเพราะต้องใช้ งบประมาณ แต่ว่าจริง ๆ กศน. เหมือนเดิมเพราะยังไม่มีอำนาจเต็ม แต่ว่าอุปสมบทเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ถือว่าเงินอยู่แล้วทำงานตามปกติอยู่แล้ว และของท่านเองก็เหมือนเดิมแต่เงินอยู่ที่พื้นฐานก็เอามาได้ เพราะฉะนั้นตัวนี้ไม่มีปัญหา ส่วนสมัชชาว่าไปเพราะเราทำเร็วสุด ที่เคยไม่สมหวังตรงนั้นคืออะไร เพราะฉะนั้นอันใหม่ต้องให้ชัดเป็นอย่างไร แบ่งกันทำพิมพ์เขียวแล้วมาต่อกันได้ แล้วเรากำหนดไปว่าสารบัญญัติเราคืออะไรที่ต้องการให้เกิดอย่างนี้ ๒. อาจจะมีหลายหมวด และมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้เกิดคืออธิบายสารบัญญัติ อธิบายด้านขวามือออกมาก่อน แล้วก็ส่ง อันนี้ไปให้ฝ่ายกฎหมายที่จะเขียนเป็นกฎหมาย แล้วเราก็ไปดูแลด้วยว่าอะไรยังไม่สมบูรณ์อย่างไร ผมกลัวเรื่องเวลาฟังแล้วเป็นห่วงเวลามากเพราะชุดโน้นเดินหน้าไปแล้ว วิธีการคือท่านต้องเอามาคุยกัน ผมเข้าใจว่ายังคุยได้อยู่ แต่ห่วงเรื่องเวลาครับ

ประธาน : ทาง สนช. เอาเข้าแล้วใช้ไหม หรืออย่างไร เชิญอาจารย์วิรุฬห์

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : ผมสนับสนุนตั้งแต่เรื่องเสนอแก้ พ.ร.บ. ไม่ได้เป็น สนช. แต่เป็นคนให้ข้อมูลที่สำคัญและได้รับการยอมรับตรงนี้ค่อนข้างมาก และทราบความเคลื่อนไหวว่าอะไรจะไปถึงไหน อย่างไร ณ วันนี้หากจะให้เกิดผลอย่างที่เราต้องการต้องเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ผมมองว่าเป็นโอกาสอย่างที่อาจารย์ว่า ส่วนที่เป็นอุปสรรคน้อยมากในส่วนขององค์กร พูดถึงความเคลื่อนไหวในเชิงกฎหมายผมคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องของโอกาสที่จะทำให้ตัวอย่างนี้ออกมา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพทหาย ๕/๗
และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐาน : ปัญหานี้ผมว่าเกิดขึ้นจากการเรียนของประชาชนยังอ่อนแอมาก เพราะฉะนั้น พ.ร.บ. นี้ชื่อต้องอธิบายได้ว่าชื่อคืออะไร ผมอยากเห็นว่าชื่อ พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน หรือการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อธิบายง่ายเพราะวันนี้อ่อนแอที่สุดก็คือเรื่องเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั่วโลกใช้คำว่า Lifelong Learning กันหมดแล้ว ขอฝากชื่อด้วยให้ลงตัวเพราะปรากฏ wording ในนี้หมด แต่มีอยู่ ๒-๓ หมวดที่พูดถึงเรื่องเครือข่ายว่าทำอะไร อย่างไร อยู่ที่คำพูดทางกฎหมายว่าท่านมีบทบาทอย่างไร เพราะจริง ๆ คือต้องการส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนให้ใหม่ แล้วไปอุดช่องว่างที่เขาเรียนรู้น้อย เรียนรู้ไม่ทัน ไม่ทั่วถึง ขาดขอบไม่รู้เรื่อง ถ้าหลัง สังคมมีปัญหา จริง ๆ อยากให้เปลี่ยนชื่อเหมือนตกลงกันว่าเรียนรู้ตลอดชีวิตผมว่าอธิบายได้

นางประภาภัทร นิยม : ชื่อ พ.ร.บ. อะไร

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐาน : พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เหตุผลเพราะว่าหน่วยนี้เป็นหน่วยส่งเสริมไม่ใช่หน่วยกำกับ ผมอยากให้ตกลงชื่อแล้วว่าไปเลย

นางประภาภัทร นิยม : สมัชชาอีก พ.ร.บ. หนึ่ง

นายทวีศักดิ์ วิเศษฐาน : อีก พ.ร.บ. แต่ในนี้ก็จะมีอยู่พูดถึงเหล่านั้นด้วย ซึ่งมันมีอยู่แล้ว

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์ : ในมาตราแรกของบททั่วไปเขียนว่าประชาชนมีสิทธิร้องขอให้หน่วยต่าง ๆ จัดการศึกษาเพื่อบริการให้กับเขา มุ่งตอบสนองปัจเจกบุคคลโดยเอากลุ่มที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเป็นตัวตั้ง เอา out of school เป็นตัวตั้ง

ประธาน : เชิญอาจารย์รุ่งโรจน์

นายรุ่งโรจน์ ตรงสกุล : จริง ๆ แล้วผมเป็นนักวิชาการตัวเล็ก ๆ ที่ทำงานและมีโอกาสมีส่วนร่วมรับรู้ของ สปช. และ สนช. ที่เป็นพื้นฐานแนวคิดที่เราควรจะทำโครงการนำร่องเพื่อที่ว่าคือมันมีความตกผลึกอยู่ระดับหนึ่งที่เราเชื่อได้และทุกท่านยอมรับคือเรื่องของสมัชชาหรือคณะกรรมการเครือข่ายระดับชาติ และกลไกสำคัญที่อยากจะให้เข้มแข็งคือระดับจังหวัด ฉะนั้นถ้าร่างกฎหมายฉบับนี้มีเฉพาะ super board ผมคิดว่าน่าจะลงรายละเอียดไปถึงระดับจังหวัดด้วยซึ่งตรงนั้นจริง ๆ ก็คือส่วนที่จะรองรับนโยบายและยุทธศาสตร์ไปดำเนินการและให้มีส่วนร่วมจริง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายที่ร่างโดยหน่วยราชการหรือแนวคิดของคณะกรรมการก็ยังมีส่วนที่ไม่ตรงกัน เพราะจริง ๆ แล้วในแง่กฎหมาย กศน. ร่าง พ.ร.บ. กศน. มาเหมือนกับ กศน. จัด แต่จริง ๆ แนวคิดมีส่วนที่เบี่ยงกันคือประชาชนไม่มีสิทธิร้องขออย่างเดียว ประชาชนมีสิทธิจัดด้วย ตรงนี้คือจุดสำคัญ ประเด็นก็คือผมเห็นว่าในขณะที่ความคดียิ่งใหญ่มาก ๆ และอยากเห็นก็คือแนวคิดที่อยากจะปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการศึกษาหรือเปลี่ยน concept กลับคือไปภาคประชาชน ขณะที่ สปช. มีแนวคิดและกำลังเดินขับเคลื่อน หน่วยประจำก็เดินไปเรื่อย ๆ โดย สนช. ผมเชื่อว่าจริง ๆ สปช. มีแนวคิดในการที่จะปฏิรูปหรือปรับเปลี่ยนเรื่องการอุดมศึกษา แต่กลไกเดิมโดย สนช. ซึ่งเป็นคนที่จะนำเสนอกฎหมายก็ยิ่งเดินไปเรื่อย ๆ สังเกตได้ว่า พ.ร.บ. ในกำกับ ไม่ว่าจะเป็นม. ขอนแก่น ก็ดี ม. เกษตรศาสตร์ก็ดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตก็ดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ก็ดี ก็ยังเดินจนจะเข้าสภาจะเรียบร้อยอยู่แล้ว ในขณะที่จริง ๆ แล้วแนวคิดการปฏิรูปเรื่องนี้มีอยู่ แต่สุดท้ายแล้วจะผลักดันให้ไปสู่การปฏิบัติก็ต้องเป็นกฎหมายของ สนช. แต่ปรากฏว่าหน่วยงานประจำก็เดินเรื่องนี้ไปล่วงหน้าแล้ว ผมหวังว่าแนวคิดตรงนี้ถ้าเป็นการ merge กันอย่างน้อยที่สุดเป็นแนวคิดของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสภาปฏิรูปแห่งชาติที่ไป merge กับทางฝ่ายบริหารของกระทรวง แล้วลองดูว่า ณ เครื่องข่ายที่ไม่แข็งตัว เครื่องข่ายที่รองรับการศึกษาภาคประชาชนได้จริง ๆ หน้าตาเป็นอย่างไร เป็นโครงการนำร่อง อย่างน้อยที่สุดเป็นการขานรับว่าแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่จะพลิกรูปแบบการศึกษาให้กลับคืนไปสู่การศึกษาเพื่อประชาชนได้ การปรับบทบาทหน้าที่หรือการดูโครงสร้างว่าอะไรควรมี ไม่ควรมี จะใช้หน่วยงานไหนเป็นหลัก หน่วยงานไหนมาร้อยรับการประกอบก็จะเห็นภาพชัดเจนเมื่อจะเข้าสู่การเป็นกฎหมายจริง การดำเนินการเป็นโครงการนำร่องจึงเป็นหลักวิชาที่ สปช. เองโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานน่าจะได้เริ่มทำควบคู่กันไปกับเรื่องของกฎหมายด้วย และต้องควบไปให้ทันเพื่อ สนช. จะได้ไม่ออกอะไรต่ออะไรไปก่อนเยอะเยอะ ยังไม่ได้อยู่ในแนวทางปฏิรูปที่ สปช. คิดเลย แต่ที่ไม่น่าหวังคือเรามีที่ปรึกษารัฐมนตรีกับที่ปรึกษา คสช. อยู่ตรงนี้

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๑

ประธาน : นิดหนึ่ง ผมคิดว่าอันนี้ดูคร่าว ๆ แล้วน่าจะดันออกไปก่อน อัยารอ
ตัวที่อาจารย์ประกฤษทำไปแล้ว ชุดที่เพิ่งเอามาแจกสด ๆ นี่น่าจะดันไปก่อน คุณปิยาภรณ์
เชิญครับ

นางปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร : ดิฉันอยากจะ Reflex กับท่านอาจารย์ประกฤษ
ที่ตั้งคำถามว่าที่ทำเรื่องของ พ.ร.บ. สมัชชาการศึกษานี้จะเดินหน้าหรือจะชะลอเอาไว้ก่อนดิ
ดิฉันอยากจะทราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้ว่าถ้าเราไปศึกษาการทำงานของสมัชชาสุขภาพเขาใช้
เรื่องของเครือข่ายสุขภาพเพื่อที่จะร่วมกันผลักดันเรื่องของ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ และใช้เวลา
๗ ปีในการขับเคลื่อน ระหว่างทางในการขับเคลื่อนนี้เมื่อเครือข่ายต่าง ๆ รวมตัวกันแล้วสุดท้าย
แล้วมันก็จะเกิดการรวมตัวเป็นสมัชชาขึ้นมา แล้วก็จะมีหน่วยงานทำงาน คราวนี้บริบท
มันต่างกับกับเรา ตอนนั้นสู้กันแทบตาย ๗ ปี เพราะว่ารัฐสภาไม่ยอมให้เกิดก็เลยต้องสู้กัน ๗ ปี
หน้าต่างแห่งโอกาสไม่เกิด แต่ว่าเมื่อมันไม่เกิดมันก็เป็นโชคดีอีกทางหนึ่งก็คือทำให้มวลชน
แข็งแรง เครือข่ายสมัชชาแข็งแรงเพราะว่าต้องรวมพลังกันที่จะผลักดันให้เกิด พ.ร.บ. ขึ้นมา
คราวนี้ในเรื่องของการศึกษาตรงกันข้ามค่ะ หน้าต่างแห่งโอกาสมันเกิดเรื่องของการผลักดัน
พ.ร.บ. ออกมาก่อน แต่ว่าเราก็ได้เห็นปัญหาเหมือนกันว่าสมัชชาหลาย ๆ อย่างที่รัฐบาลอยากให้เกิด
แล้วก็ออก พ.ร.บ. มามันกลายเป็นสมัชชารากตั้งไป คำถามก็คือเมื่อหน้าต่างแห่งโอกาสมันเปิด
ให้เราร่าง พ.ร.บ. ที่เรียกว่าสมัชชาเครือข่ายการศึกษาขึ้นมาแล้ว ทำอย่างไรเราจะไม่ตกหลุมเดิม
อันนี้เป็นโจทย์ใหญ่มากกว่าที่จะบอกว่าจะทำหรือไม่ทำ จะมี พ.ร.บ. ออกมาหรือไม่ เมื่อโอกาสมี
เราก็ต้องทำถูกไหมคะ ถ้าเรามีแค่ พ.ร.บ. ออกมาโดยที่ภาคประชาสังคม ภาค Demand Side
แล้วก็ Supply Side ยังไม่รวมตัวกัน เครือข่ายพื้นที่ยังไม่แข็งแรงมันก็จะตกหลุมเดิม
เพราะฉะนั้นดิฉันจึงขอเสนอว่าก็อาศัยคณะกรรมการชุดนี้ ชื่อก็บอกแล้ว สร้างการมีส่วนร่วม
แทนที่ท่านมองงานด้านเดียวเรื่องของ พ.ร.บ. นะคะ ดิฉันยังคิดว่าคณะนี้ต้องมีบทบาทในเรื่อง
ของการสร้างความเข้าใจของประชาชนแล้วก็ผลักดันให้เกิดการรวมตัวของพื้นที่เพื่อที่จะให้เกิด
สมัชชา พุดง่าย ๆ Movement งานอีกข้างหนึ่งในงาน Movement ต้องทำคู่ขนานกับเรื่องของ
การผลักดัน พ.ร.บ. ออกมา ตอนนี้เราให้น้ำหนักกับ พ.ร.บ. และฝ่ายที่เข้มแข็ง แข็งแรง ทำได้
ทำเก่งท่านทำ แต่ข้าง Movement เรายังไม่มี ซึ่งต้องมี ดิฉันว่าต้องทำทันที

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๒

ประธาน : เชิญครับ

นางประภาภัทร นิยม : ที่เอกสารที่เพิ่งแจกให้ไปนะคะ ในมาตรา ๗ ท่านจะเริ่มเห็นแล้วใช่ไหมหมายความว่ากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องสมัชชามันจะไปเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการชุดใหญ่อย่างไร มาตรา ๗ ในหน้า ๒ นะคะ ที่เขียนว่า ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานประสานและรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการสมัชชาการศึกษา อันนี้ท่านจะเป็นความเกี่ยวข้องกันแล้วนะคะ อันนี้ใช่หรือไม่ ท่านต้องส่งสัญญาณให้เราทราบด่วนว่าท่านต้องการให้เป็นอย่างไรหรือไม่ต้องการให้เป็นอย่างไร หรือจะให้เป็นอย่างไรร

ประธาน : ที่จริงใช่ เพียงแต่ว่ามันต้องเคลื่อนไหวจึงจะได้ตัวจริงมา

นายธวัช สุวุฒิกุล : ท่านประธาน ผมก็เห็นด้วยกับอาจารย์ปิยาภรณ์ว่าลำพังกลไกทางกฎหมายอย่างเดียวมันไม่เพียงพอ กลไกทางสังคมนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง นั่นคือพื้นฐานเพื่อให้การทำกิจกรรมของเรานั้นมีความยั่งยืน

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ผมอยากจะให้เสนอในรัฐธรรมนูญว่าในเรื่องการให้ความรู้ การเรียนรู้ตลอดชีวิตนี้ทุกภาคส่วนต้องทำ ยกตัวอย่างเช่น สถานประกอบการ บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ คุณก็ต้องมีหน้าที่จัดให้ความรู้หรือการศึกษาประชาชนของคุณให้คนของคุณได้เรียนรู้ด้วยตลอดชีวิต ถ้าเป็นอย่างนี้ปีบทุกหน่วยก็ได้รับการจัดการศึกษาเฉพาะในเรื่องของตัวเองได้เลย แต่ว่าถ้าเขาจัดเขาได้ประโยชน์อะไรแรงจูงใจ คือว่ารัฐอาจต้องส่งเสริม

ประธาน : อันนี้คงมาเขียนไว้ในพระราชบัญญัตินี้ละ ในรัฐธรรมนูญวางกรอบไว้แล้วชัดเจน เพราะฉะนั้นเราต้องมาทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งอาจจะเขียนไว้ในพระราชบัญญัติชุดนี้ก็ได้

นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์ : ความหมายคือว่าทุกภาคส่วนต้องให้การเรียนรู้กับองค์กรของตัวเอง เพราะว่ามันจะได้เต็มทุกเวลา จัดมุมการศึกษาห้องสมุด อบรม ก็แล้วแต่เขา นี่จะเกิดการเคลื่อนไหวนะครับ

ประธาน : เชิญท่านเลขานุการครับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๓

เลขานุการ : ขออนุญาตนำมาสู่แนวความคิดที่ท่านอาจารย์ทวีศักดิ์ อาจารย์รุ่งโรจน์เสนอให้มีโครงการนำร่องเพราะเราเห็นประโยชน์ของการสร้าง Movement ในภาคประชาสังคม เป็นเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ทำอยู่แล้วในพื้นที่ปฏิบัติ เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเห็นภาพชัดเจน แล้วก็ถ้าไม่มีโครงการนำร่องตรงนี้จะเห็นชัดเลยว่าไปไม่ได้ คือตอนนี้ตัวแทนของภาคีเครือข่ายภาคต่าง ๆ เข้ามาร่วมร่างรัฐธรรมนูญ ทำข้อเสนอ กำลังจะไปสู่การทำ พ.ร.บ. แล้วก็ติดตามอยู่ตลอดเวลา แต่ว่าตัวผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ตอนนี้ไปไม่ได้ แกะไม่ออกจากหน่วยงานเดิมที่เขาต้องสังกัดอยู่ เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วก็ยังหาคำตอบไม่ได้ว่าถ้าจะให้เกิดกระบวนการสร้าง Movement ที่ไปควบคู่กับการทำงานของเราให้ชัดเจน โดยทั้งสำรวจลงไปถึงพื้นที่ปฏิบัติงานแล้วสร้างการเคลื่อนตัวของประชาชนให้ปลดล็อก ทั้งมาตรา ๑๒ ทั้งโรงเรียนที่ยังมีปัญหาอยู่ และทั้งการศึกษาอื่น ๆ อีกด้วยที่ตรงนี้ไม่แน่ใจว่าท่านประธานมีแนวคิดตรงนี้อย่างไร เพราะไม่มีกรอบเวลา อย่างน้อย Movement กับเรื่องปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีกรอบเวลาแน่นอน ไม่อย่างนั้นเราก็เกิดการร้องเรียนไปเรื่อย ๆ แบบนี้ค่ะ

ประธาน : มันคงต้องปลดล็อกก่อน เชิญครับ

นายสุพล พรหมประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธาน ผม สุพล พรหมประเสริฐ อนุกรรมการครับ อย่างที่คุณปิยาภรณ์พูดถึงนี้อาจจะนำเรียนว่ากระแสในพื้นที่เขาก็อยากเรียกว่ามีความอัดอั้น คือทุกอย่างเขาอาจจะรู้ในทางปฏิบัติ ในทางกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เขาอยากให้เกิดอะไรเยอะ ๆ อยากจะสนับสนุน แต่ ณ วันนี้ผมก็มีแนวความคิดว่าเขาเองที่อยากให้เกิดใหม่ที่เขาอยากจะมีแนวทางรูปร่างหน้าตาของการปฏิรูปการศึกษาของไทยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร เขาอยากให้เกิดเต็มที่เพราะว่าขณะนี้มันเหมือนกับว่าปัญหานี้มันหมักหมมอยู่เต็มที่ อันนั้นคือประเด็นที่ ๑ ที่อยากจะกราบเรียนผมมีความมั่นใจว่าเท่าที่คุยกับเขตพื้นที่ที่ดีหรือหน่วยงานปฏิบัติที่จัดการศึกษาก็ดี แต่เขาไม่มีทางเลือกที่จะเป็นไปได้ มันก็เป็นโอกาสอย่างที่เราคุยกันมา ๖ ครั้งนี้มันน่าจะตกผลึกได้แล้ว เพราะฉะนั้น ณ วันนี้ผมก็อยากจะนำเสนอใน ๒ ประเด็น อันที่ ๑ ก็คือเราพิจารณาจากการวิเคราะห์ใน ๔ เรื่องด้วยกัน เรื่องที่ ๑ ก็คือวิเคราะห์ในเรื่องของ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๔

พ.ร.บ. การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็มาตรา ๘ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๕ ก็ดี ตรงนี้เขาเขียนไว้ครอบคลุม ถ้าเราอ่านละเอียดแล้วครอบคลุมมาก เพราะฉะนั้นที่เราคุยกันอยู่ ๖ ครั้งก็อยู่ในกรอบของกฎหมายนี้ทั้งสิ้น ประเด็นที่ ๒ ก็คือปัญหาอยู่ที่ว่าการนำ พ.ร.บ. อันนี้ไปปฏิบัติ ก็ปรากฏว่าเราปฏิบัติไม่ครบถ้วน เมื่อปฏิบัติไม่ครบถ้วนหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ จำเป็นจะต้องทำอะไร คือเรียนกว่าดันทุรัง เรียกว่าให้มันเกิดให้ได้ตาม พ.ร.บ. เพราะฉะนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็ กศน. โรงเรียนกีฬาหรืออะไรจึงไปแขวนอยู่ที่ต่าง ๆ เยอะ มันก็เกิดปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่หมักหมมอยู่ ที่อยากให้เกิดปฏิรูป ที่ผมนำเรียนประการแรกว่าทางเขตพื้นที่หรือหน่วยจัดการศึกษาเขาก็มีปัญหาอยู่ แต่ก็ต้องทำไปตามที่สั่งมา

ประการที่ ๓ ก็คือผู้บริหารขององค์กรต่าง ๆ เขาพยายามที่จะกุมไว้ เมื่อกุมไว้ปัญหามันก็เกิดว่าเพียงแต่กุมแต่ว่าไม่ดั่งส่งเสริมสนับสนุนเท่าที่ควรมันก็เลยเกิดปัญหาคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้น

ประการที่ ๔ ก็คือองค์กรที่มีอยู่มีการจัดตั้งขึ้น อย่างเช่นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. บริหารราชการการศึกษาธิการหรือ พ.ร.บ. ครูก็พยายามที่จะออกกฎ ออกระเบียบ ผมไปอ่านนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่แจกมานี้ก็ปรากฏว่าปัญหาที่ต้องการให้แก้เกิดขึ้นจากองค์กรในหน่วยงานของรัฐที่เขียนขึ้น กำหนดขึ้น ไม่ว่าจะเป็เรื่องของการบรรจุแต่งตั้ง เรื่องของการสอบผู้บริหารที่มีปัญหาอยู่ สิ่งเหล่านี้เป็สิ่งที่ใน พ.ร.บ. เขาเขียนไว้อย่างหนึ่ง แต่ว่าหน่วยงานก็มาออกระเบียบ ออกกฎหมาย ออกอะไรเยอะแยะกำกับอีกอย่างหนึ่ง มันก็เกิดปัญหาขึ้นในขณะนี้ เพราะฉะนั้นจากการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้น่าจะเป็ปัญหาหรือเป็แนวทางที่เราจะต้องทำให้เกิดมีองค์กรใหม่เกิดขึ้นหรือว่ามี พ.ร.บ. ใหม่เกิดขึ้น อันนั้นคือส่วนที่อยากจะนำเรียนว่ามันเป็ปัญหาที่เราจะเขียนไว้เบื้องต้นของ พ.ร.บ.

ในส่วนสุดท้ายแนวทางที่เราจะจัดทำตรงนี้ ผมคิดว่าที่เราประชุมกันมา ๖ ครั้งนี้มันน่าจะตกผลึกได้แล้ว รายละเอียดมีเพียบเลย เป็เอกสารก็เป็ปีกละ งานวิจัยก็มีเยอะเลย เพราะฉะนั้น ณ วันนี้ผมมีแนวความคิดอยากเสนอท่านประธานว่าลงมือทำเลย ไม่ต้องไปคิดอะไรมาก ส่วนของท่าน กศน. ทำไป ท่านไม่เสร็จไม่เป็นไร วันหนึ่งถ้าของเราเสร็จเราอาจจะ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๕

มา Join กันแล้วก็ไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ได้ เพราะฉะนั้นแนวทางที่ผมเสนอท่านประธาน ในวันนี้ก็คือควรจะทำร่าง พ.ร.บ. ที่จะทำให้มีผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาตามมาตรา ๘๒ หรือ มาตรา ๑๕ ให้ชัดเจนไปเลย ร่างเป็นตัวตนขึ้นมาเลย ไม่อย่างนั้นแล้วหน่วยงานต่าง ๆ ที่เรา ต้องการจะเป็นหน่วยสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นเขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาเขามอง ไม่เห็นตรงนี้ ท่านปิยาภรณ์ครับเขามองไม่เห็น เขาอยากจะสนับสนุนครับ ถ้าเราออกไปลอยว่า จะปฏิรูป ๆ ทำรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไรเราทำ พ.ร.บ. ออกมาเลย ไม่ต้องฟังเสียง อันที่ ๒ ก็คือ กำหนดองค์การที่เราจะตั้งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาคีเครือข่ายหรือสมาชิกจัดตั้งเขียนมาเลย องค์ประกอบมีอะไรบ้าง บทบาทหน้าที่ทำอะไรบ้าง เขียนให้เป็นรูปเป็นร่างหน้าตาว่าแนวทาง ปฏิรูปใน ๒ ส่วนนี้ ส่วนของ พ.ร.บ. ที่จะเกิดขึ้นที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาตรงนี้ ไม่ว่าจะเป็น มาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๑๕ ต้องเขียนให้คลุมหมด แล้วก็องค์การที่จะต้องมาเป็นส่วนสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมตรงนี้มีใครบ้าง เขียนให้ชัดไปเลย นาย ก นาย ข หรือภาคไหนภาคนี้ แล้วก็ มีบทบาทหน้าที่อย่างไร และสิ่งที่สำคัญที่อยากจะเอาประกอบตรงนี้คือกฎหมายที่มีอยู่ ไม่ว่าจะ เป็น พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ร.บ. บริหารการราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือ พ.ร.บ. ครู เอามาเทียบเคียง ถ้าหากว่ากฎหมายหรือ พ.ร.บ. ฉบับไหนที่เป็นปัญหาเราก็เสนอแก้ไขไปเพื่อให้ สอดคล้องกับที่เราร่างขึ้นไป ก็ขออนุญาตนำเสนอท่านประธานแค่นี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ก็เอาตามนั้นครับ เพราะวาระบวกรวมทีมงานเดิม แล้วก็อาจจะให้มาช่วยทำ ถ้าเป็นไปได้เสร็จก่อนสักวันก็ดีแล้วจะได้ดูกัน คือทำคำอธิบายแบบที่อาจารย์ประกฤษทร์ พูดว่ามันจำเป็นอย่างไร แล้วก็หลักการสำคัญ อาจารย์ทวิศักดิ์ทราบอยู่แล้ว แล้วก็ตัวกฎหมาย ถ้าทันเอากฎหมายมาด้วย ถ้าไม่ทันผมว่าเอาหลักการมาก่อน แล้วจากหลักการนี้จะเดินต่อได้ง่าย ถ้าอย่างนั้นเอาตามนั้น ผมเกรงท่านและผมก็มีนัดถ้าอย่างนั้นวันนี้ขออนุญาตรบกวนท่านนี้ก่อน เชิญครับ

นายทวิศักดิ์ วิศิษฎาภรณ์ : ขออนุญาตเรียนว่าถ้าทำเป็นองค์กรใหม่ผมเกรงว่า จะยาก เพราะว่าการตั้งองค์กรเป็นเรื่องใหญ่มาก ๆ เลย

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ณัฐวัฒน์ ๖/๖

ประธาน : ไม่เป็นไร ผมว่ารายละเอียดนี้ เพราะว่ามีข้อเสนอไว้มากมาย
ประมวลแล้วก็ลองยกร่างออกมาแล้วมาดูอีกที อาจารย์อย่าเพิ่งไปกังวล เอาเนื้อหาออกมา
เอารอบหลักออกมาให้ชัด กลุ่มชานาเขามาขอพบก็เลยจะขออนุญาต ในขั้นนี้ก็ฝากงานหนัก
ไว้คณะทำงานต่อครับ ขอบพระคุณอย่างสูงครับที่กรุณามาประชุมกัน ขอบพระคุณอย่างสูงครับ
ปิดประชุมครับ

เลิกการประชุมเวลา ๑๖.๒๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๔

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข